

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 18 Σεπτεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Μέλος και Εισηγήτρια, Σωτηρία Σταματοπούλου Αναπληρωματικό Μέλος, λόγω κωλύματος του τακτικού Μέλους.

Για να εξετάσει την από 09.08.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1226/09.08.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «Ε...ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και διακριτικό τίτλο «Ε... Α.Ε.» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «Γ. ... ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στον ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αρ. .../2023 (Πρακτικό .../25.07.23) απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, αποκλειστικά κατά το σκέλος που έκανε αποδεκτή την προσφορά και την αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας, επί τω τέλει όπως αποκλειστεί η προσφορά της και ανακηρυχθεί η ίδια προσωρινή ανάδοχος, καθώς και την απόρριψη της προσφοράς της ανωτέρω, ως ασυνήθιστα χαμηλής και ζημιογόνου και μη πληρούσας τις απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: ΜΕΛΕΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΝ ΟΔΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ Α/Κ Κ12 ΕΩΣ Α/Κ ΘΕΡΜΗΣ εκτιμώμενης αξίας 29.838.709,68 Ευρώ (πλέον ΦΠΑ 24%) και κριτήριο ανάθεσης την από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) με αξιολόγηση μελέτης. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 03.02.2023 με Α.Δ.Α.Μ. ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την 01.08.2023, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 09.08.2023, με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Μετ' εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα, που κατετάγη δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, και αναδειχθείσας προσωρινής αναδόχου, επιδιώκοντας την ανάθεση της σύμβασης στην ίδια. Απορριπτέα καθίστανται τα προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα περί

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

απαραδέκτου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής για λόγους που ανάγονται στην ομοιότητα των τεχνικών προσφορών της προσφεύγουσας και της εταιρίας Τ... ΑΤΕΒΕ, ήτοι ότι στερείται εννόμου συμφέροντος προς άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, γιατί *«η εταιρία αυτή έπρεπε να έχει αποκλεισθεί από τον διαγωνισμό αυτό»* τούτο, προεχόντως, διότι, ουδόλως η προσφορά της παρεμβαίνουσας είχε κριθεί απορριφθείσα, καθ' οιοδήποτε κρίσιμο χρονικό σημείο εξέτασης του εννόμου συμφέροντος, ήτοι κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής, συνεπώς, αυτή δεν κατέστη, μάλιστα οριστικώς, τρίτη ως προς την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία.

5. Επειδή, στις 09.08.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1644/2023 τελική Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης.

7. Επειδή, στις 20.08.2023 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κοινοποίηση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η δέκατη ημέρα της οικείας προθεσμίας συνέπιπτε με ημέρα εξαιρετέα (Σάββατο), και εν γένει παραδεκτώς, ως αναδειχθείσα προσωρινή ανάδοχος, κατά της αποδοχής της προσφοράς της οποίας στρέφεται η προσφεύγουσα.

8. Επειδή, στις 24.08.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις με ίδια ημερομηνία απόψεις της.

9. Επειδή, στις 29.08.2023 η προσφεύγουσα κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της εμπροθέσμως.

10. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση του από 24-5-2023 Πρακτικού Ι του ηλεκτρονικού Διαγωνισμού του υποέργου: "Μελέτη – Κατασκευή για την Αναμόρφωση των Παράπλευρων Οδών Εξυπηρέτησης

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

της ..." του έργου: "Βελτίωση Οδικής Ασφάλειας Εθνικού Οδικού Δικτύου Περιφέρειας ..." και η ανάθεση αυτού στην παρεμβαίνουσα με αρ. συστήματος προσφοράς: 281932 και μέσο ποσοστό έκπτωσης 22,93% επί των τιμών του Τιμολογίου της μελέτης, συνολικής δαπάνης έργου 23.084.894,96€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), γιατί η προσφορά της είναι πλήρης, σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή.

11. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

12. Επειδή, στο άρ. 58 «Υπεργολαβία (άρθρο 71 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 «*Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, η ανάθεση τμήματος σύμβασης σε υπεργολάβο ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή ως προς την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου, να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα, κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 και παρ. 2 του άρθρου 75, περί κριτηρίων επιλογής, άλλως η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον προσφέροντα να αντικαταστήσει τον υπεργολάβο που δεν πληροί τους ορισμούς της ανωτέρω διάταξης, καθώς και των διατάξεων των άρθρων 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, 80, περί αποδεικτικών μέσων και 81, περί επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis), ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 και του άρθρου 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις.*». Στο άρ. 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται πως «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ) τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, περί περιορισμού του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ίδιες πληροφορίες για τους φορείς αυτούς....». Σύμφωνα με το άρ. 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) - Εξουσιοδοτική διάταξη» του Ν. 4412/2016 «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89... 5α. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης....». Στο άρ. 4 «Διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών – Κατακύρωση – Σύναψη σύμβασης/Προδικαστική Προσφυγή/Προσωρινή δικαστική προστασία» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «4.1... στ. Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού, μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, ελέγχει, με βάση τη σειρά μειοδοσίας, για τους πέντε (5) πρώτους, την πληρότητα και συμφωνία των μελετών (ήτοι των τεχνικών προσφορών), που υποβλήθηκαν με βάση τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως στον «Κανονισμό Μελετών Έργου», διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη των μελετών σε αυτά (πίνακας συμμόρφωσης), χωρίς βαθμολόγηση και καταγράφει το αποτέλεσμα στο ίδιο ως άνω πρακτικό... η. Η περιγραφόμενη διαδικασία καταχωρείται στο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού ή σε παράρτημά του, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της. Ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται οικονομικές προσφορές που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα Αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

όριο. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας Αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας Αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες υποβάλλονται, ομοίως, μέσω της λειτουργίας « Επικοινωνία», ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη (ή τη ματαίωση της διαδικασίας), και υποβάλλει στην αναθέτουσα Αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως «εσωτερικό», προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας Αρχής. Η αποδοχή ή απόρριψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επόμενης περίπτωσης (θ). Για την εξέταση των εξηγήσεων δύναται να συγκροτούνται και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 221 ν. 4412/2016....». Σύμφωνα με το άρ. 14 «Κριτήριο Ανάθεσης» της Διακήρυξης «Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) με αξιολόγηση μελέτης.¹¹», στη δε υποσημείωση 11 ορίζεται πως «Σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 50, η αξιολόγηση της μελέτης κατά τη

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

διαδικασία ανάθεσης σύμβασης του υπόψη άρθρου αφορά μόνο τον έλεγχο της πληρότητας και της συμφωνίας της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών Έργου διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη της μελέτης με αυτά (πίνακας συμμόρφωσης) χωρίς βαθμολόγηση». Στο άρ. 22.ΣΤ «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)» της Διακήρυξης προβλέπεται πως «Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η ένωση μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων (για τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα). Η αναθέτουσα Αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, εάν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο προσφέρων, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και, εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρούσα Διακήρυξη. Η αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22.Α της παρούσας. Η αντικατάσταση του φορέα, στις ικανότητες του οποίου

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

στηρίζεται ο οικονομικός φορέας που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρούσας, γίνεται κατόπιν πρόσκλησης προς τον οικονομικό φορέα, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στον οικονομικό φορέα, για κάθε τρίτο στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. Ο φορέας με τον οποίο αντικαθίσταται ο φορέας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.». Σύμφωνα με το άρ. 23 «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης «...Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου. Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων φορέων υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ κάθε φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται...». Σύμφωνα με το άρ. 24 της Διακήρυξης «Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς» «Η προσφορά των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους: ... β. υποφάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά-Μελέτη» ... Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Τεχνική Προσφορά-Μελέτη» περιέχει τουλάχιστον προμελέτη όλων των απαραίτητων έργων, σύμφωνα με τον πίνακα συμμόρφωσης. ...». Στο άρ. 25 «Υπεργολαβία» της Διακήρυξης ορίζεται πως «Ο προσφέρων οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Αν ο ανάδοχος πρότεινε συγκεκριμένους υπεργολάβους κατά την υποβολή της προσφοράς του, υποχρεούται, κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης, να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο κατ' αίτησή του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον, που διαθέτει τα αναγκαία, κατά την κρίση της Υπηρεσίας αυτής, προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος....».

13. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά της

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

παρεμβαίνουσας είναι ζημιογόνος. Ειδικότερα, ως προς το έμμεσο κόστος (Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου & Χρονικά Εξαρτημένα Γενικά Έξοδα Έργου), παραθέτει απόσπασμα της χορηγηθείσας από την παρεμβαίνουσα αιτιολόγησης με τίτλο «Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου – Α' ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ ΕΡΓΟΥ» και υποστηρίζει πως προβαίνει στον υπολογισμό του έμμεσου κόστους του έργου βάσει της εγκυκλίου 9/2017 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και πως, μολονότι δεν δηλώνει ευθαρσώς ότι κάνει χρήση της ανωτέρω Εγκυκλίου, είναι σαφές πως εφαρμόζει αυτή, καθώς, στη συντριπτική πλειοψηφία του περιληφθέντος στην αιτιολόγηση ΠΙΝΑΚΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ εφαρμόζονται αυτούσιοι -και χωρίς καμία περαιτέρω αιτιολόγηση- οι συντελεστές της Εγκυκλίου 9/2017, επί του ποσού που η παρεμβαίνουσα υπολογίζει ως άμεσο κόστος εργασιών στην αιτιολόγηση που έχει υποβάλει, και όχι επί του προϋπολογισμού μελέτης, όπως απαιτεί η Εγκύκλιος 9/2017, το οποίο αναφέρει πως βεβαιώνεται και από την Επιτροπή Διαγωνισμού η οποία, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στον 1ο στίχο της σελίδας 7 της προσβαλλόμενης, κατά την αξιολόγηση της αιτιολόγησης που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι, εάν η παρεμβαίνουσα είχε προβεί στον υπολογισμό των Γενικών Εξόδων (A+B) με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας και όχι με βάση το ποσό του άμεσου κόστους εργασιών της αιτιολόγησης, τότε η προσφορά της θα επιβαρυνόταν μόνον από το γεγονός αυτό, ήτοι από τον ορθό υπολογισμό των γενικών εξόδων, κατά το ποσό των 2.158.390,20 €. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρει πως, εφαρμόζοντας τα ποσοστά της Εγκυκλίου 9/2017 επί των ποσών του άμεσου κόστους εργασιών της αιτιολόγησης και όχι επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης, υπολόγισε εσφαλμένα το συνολικό κόστος των Α-Σταθερών Γενικών Εξόδων έργου σε 361.926,66€, αντί του σωστού ποσού του 1.603.407,11€, προβαίνοντας έτσι σε υποκοστολόγησή τους κατά 1.241.480,45€ και το συνολικό κόστος των Β-Χρονικά Εξαρτημένα Γενικά Έξοδα σε ύψος 614.855,09€, αντί του σωστού ποσού του 1.531.764,84€, ήτοι τα υποκοστολόγησε κατά 916.909,76€, παραθέτει, επιπλέον, σχετικό πίνακα στην προδικαστική προσφυγή. Εν συνεχεία, προβαίνει σε αναλυτική αναφορά ανά ομάδα κόστους για τα Α1, Α2, Α3, Α4, Α5, Α6, Α7, Α8, Α9, Α10, Α11 και

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

A12 άρθρα. Ακολούθως, ισχυρίζεται πως δεν γίνεται αναφορά στην Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου για το ποσό που κρατείται σε κάθε πιστοποίηση εργασιών (σύμφωνα και με το άρθρο 8 της οικείας διακήρυξης) και υπολογίζεται σε 0,97% της αξίας της σύμβασης (0,10% ΑΕΠΠ / 0,60% ΕΜΔΥΔΑΣ / 0,25% ΠΟΜΗΤΕΔΥ / 0,02% ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ) και ισούται $0,97\% \times 19.911.320.00\text{€}$ (οικονομική προσφορά συμπεριλαμβανομένου του ΓΕ κ ΟΕ 18%) = 193.139,80€, ούτε γίνεται αναφορά στην Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου για το ποσό που απαιτείται για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργαστηριακών δοκιμών για τον έλεγχο της ποιότητας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 158 του Ν.4412/16 καθορίζεται σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού εργασιών και είναι $2\% \times 21.893.618,58\text{€}$ (προϋπολογισμός χωρίς ΓΕ κ ΟΕ 18%) = 437.872,37€. Περαιτέρω, αναφέρει πως, όπως παρατίθεται στο τεύχος αιτιολόγησης (σελίδες 24-28) όλες οι εργασίες που περιγράφονται θα εκτελεστούν από το εργατοτεχνικό προσωπικό της εταιρίας, χωρίς όμως να υπολογίζεται το συνολικό κόστος της εργατικής δαπάνης σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο του ΙΚΑ και τους αντίστοιχους συντελεστές εισφορών που ισχύουν (Εγκύκλιος 52/13.06.2022 του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και πως το μέσο ποσοστό εργατικής δαπάνης (ΠΕΔ) για αντίστοιχα έργα είναι περίπου 2% επί της συμβάσεως, οπότε το κόστος της εργατικής δαπάνης διαμορφώνεται σε 2% επί του προϋπολογισμού εργασιών και είναι $2\% \times 16.874.000.00\text{€}$ (οικονομική προσφορά χωρίς ΓΕ κ ΟΕ 18%) = 337.480,00€. Ακολούθως, ως προς τα Χρονικώς Εξαρτημένα Γενικά Έξοδα Έργου (ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΡΓΟΥ – Β' ΧΡΟΝΙΚΩΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ), όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στο ηλεκτρονικό αρχείο του τεύχους της αιτιολόγησης της παρεμβαίνουσας, αναφέρει πως για το άρθρο Β1 υπολογίζεται εσφαλμένα κόστος καθώς υπολογίζει με ποσοστό μειωμένου αυτού που ορίζεται στην Εγκύκλιο, χωρίς να αναφέρονται οι τυχόν ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την εκτέλεση του έργου που οδηγούν στη μείωση αυτού. Ακόμα, ως προς το κόστος για το άρθρο Β2 «Προσωπικό γενικής επιστάσεως και διοίκησης του Αναδόχου (για 18 μήνες).», αναφέρει ότι, ειδικότερα, τα κόστη των άρ. Β2α., Β2β., Β2γ., Β2δ., Β2ε. και Β2στ. παρατίθενται χωρίς να

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

παρουσιάζεται μισθοδοτική κατάσταση που να τεκμηριώνει τα σχετικά συμπεράσματα και να αιτιολογεί τις δαπάνες αυτές. Επιπλέον, ισχυρίζεται πως, στο οργανόγραμμα του εργοταξίου που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης (σελίδα 40) γίνεται αναφορά σε έναν Διαχειριστή Ποιότητας η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται, αναφέρεται επίσης τμήμα μηχανογράφησης η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται, αναφέρεται οικονομικό τμήμα – λογιστήριο η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται, γίνεται αναφορά στη φύλαξη των εργοταξιακών χώρων η εργασία της οποίας δεν κοστολογείται, υπάρχει αναφορά για την ανάγκη απασχόλησης δύο (2) εργοδηγών (ενός για τις εργασίες τεχνικών και ενός για τις εργασίες χωματουργικών – οδοστρωσίας – ασφαλτικών – σήμανσης κ ασφάλισης – αποχέτευσης και αποστράγγισης) χωρίς να κοστολογείται η εργασία του δεύτερου απαιτούμενου εργοδηγού, αναφέρεται η ύπαρξη τεχνικού γραφείου που θα εκτελεί τις επιμετρήσεις των εργασιών (στελεχωμένο για το μέγεθος του έργου από τουλάχιστον 2 μηχανικούς) η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται, και τέλος αναφέρεται η ύπαρξη εργοταξιακού εργαστηρίου για την εκτέλεση των δοκιμών τύπου το οποίο δεν κοστολογείται και η ίδια αναφέρει πως το έχει συμπεριλάβει στην ανάλυση των σταθερών εξόδων του έργου. Το παραπάνω κόστος αναφέρει πως δεν δύναται να καλυφθεί από τυχόν μόνιμο προσωπικό της παρεμβαίνουσας, καθώς, όπως η ίδια δηλώνει, έχει σε εξέλιξη έτερα έργα και προφανώς το μόνιμο προσωπικό της είναι επιφορτισμένο με την υλοποίηση των έτερων συμβάσεων. Δηλαδή, στο κόστος που αναφέρει η παρεμβαίνουσα για το προσωπικό γενικής επιστάσεως και διοίκησης της Αναδόχου, υποστηρίζει πως πρέπει να προστεθούν τρεις (3) μηχανικοί με κόστος 1.500,00€ x 3 x 18 μήνες = 81.000,00€, ένας εργοδηγός με κόστος 29.997,00 για 18 μήνες εργασία δηλαδή 1.666,50€ μηνιαίως, και τέλος δύο (2) ατόμων για την γραμματειακή υποστήριξη και την στελέχωση του τμήματος λογιστηρίου του έργου με κόστος 1.000,00 x 2 x 18 μήνες = 36.000,00€ κατ' ελάχιστον, οπότε, το συνολικό κόστος του Προσωπικού γενικής επιστάσεως και διοίκησης της Αναδόχου (δεχόμενοι τα χωρίς στοιχεία οικονομικά δεδομένα για την απασχόληση τους στο έργο) διαμορφώνεται στα 51.475,44 + 35.996,40 + 31.496,85 + 32.996,70 + 31.496,85 + 29.997,00 + 29.997,00 + 36.000,00 + 81.000,00 = 360.456,24€

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

αντί του ποσού των 213.459,24€ που εσφαλμένα υπολογίζεται στο τεύχος αιτιολόγησης. Περαιτέρω, ως προς τα έξοδα με α/α Β3, Β4, Β5, Β6, Β7, Β8, Β9, Β10, αναφέρει πως υπολογίζονται εσφαλμένα, χωρίς να αναλύεται ο λόγος της μείωσης των ποσοστών τους που ορίζονται από την Εγκύκλιο 9/2017, ούτε να αναφέρονται οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου που οδηγούν στην μείωση των ποσοστών. Εν συνεχεία, αναφέρει πως, στην άθροιση των ποσών της Ανάλυσης Γενικών Εξόδων (Β' Χρονικώς εξαρτημένα ΓΕ) υπάρχει λογιστικό λάθος ποσού -84.472,18€ με το οποίο υποκοστολογούνται ακόμα περισσότερο τα έξοδα αυτά. Σχετικά με το άμεσο κόστος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι υποκοστολογημένη και ως προς αυτό, διότι το πραγματικό άμεσο κόστος για την εκτέλεση των εργασιών που περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη και τον προϋπολογισμό του έργου είναι 18.875.907,00€ και όχι 15.878.486,60€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης. Ειδικότερα, αναφέρει πως βασικό στοιχείο στον υπολογισμό του άμεσου κόστους κατά την παρεμβαίνουσα, όπως προκύπτει από την υποβληθείσα αιτιολόγηση της προσφοράς της, αποτελεί ο δανεισμός από τρίτους ορισμένων μηχανημάτων έργου, με εικονικά δηλούμενο μηδενικό κόστος για τον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, όπως ισχυρίζεται στην αιτιολόγηση του κόστους της προσφοράς της, συγκεκριμένα, η αιτιολόγηση για το χαμηλό/ανύπαρκτο κόστος μίσθωσης και χρήσης των μηχανημάτων έργου βασίζεται στα παρακάτω ιδιωτικά συμφωνητικά: □ Ιδιωτικό συμφωνητικό με ημερομηνία 01.03.2023, μεταξύ των Γ...Π... και της παρεμβαίνουσας, για τον δανεισμό δύο καταβρεχτήρων και τεσσάρων φορτηγών. □ Ιδιωτικό συμφωνητικό με ημερομηνία 03.03.2023, μεταξύ των Γ...Σ... και Υιοί ΟΕ και της παρεμβαίνουσας, για τον δανεισμό δύο εκσκαφών, ενός ισοπεδωτή και τριών φορτηγών. □ Ιδιωτικό συμφωνητικό με ημερομηνία 06.03.2023, μεταξύ των Αντωνίου Τράμπα και της παρεμβαίνουσας, για τον δανεισμό ενός μηχανήματος διαγράμμισης οδοστρώματος. Επιπλέον, αναφέρει πως στην αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας αναφέρεται η παραχώρηση χώρου της εταιρίας Δ...ως προσωρινού αποθεσιοθαλάμου, πάλι χωρίς κόστος για τον ανάδοχο, όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή της ως άνω εταιρίας, χωρίς να περιγράφονται οι διαστάσεις του χώρου, ούτε το πιθανό

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

τίμημα. Για τα παραπάνω (μηχανήματα και παραχωρούμενο χώρο απόθεσης) υποστηρίζει πως δεν παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, αν δηλαδή πράγματι αυτά ανήκουν στους φερόμενους δανειστές, εκμισθωτές ή παραχωρησιούχους, αν έχουν πληρωμένα τέλη, υποχρεώσεις κλπ., στοιχεία που θα έπρεπε η παρεμβαίνουσα να παρουσιάσει κατά την αιτιολόγηση και πως, από έλεγχο στον οποίο προέβη στο σχετικό επίσημο και ελεύθερα προσβάσιμο κρατικό site <https://dilosi.services.gov.gr/templates/VEHICLE-INSURANCE/create> με τους αριθμούς κυκλοφορίας των μηχανημάτων και φορτηγών που δηλώνονται στα τρία συμφωνητικά, αποκαλύφθηκε ότι και τα 8 μηχανήματα έργου δεν βρίσκονται σήμερα σε κίνηση και δεν είναι ασφαλισμένα, ενώ από τα 7 φορτηγά μόνο 4 βρίσκονται κανονικά σε κίνηση και είναι ασφαλισμένα, δύο δηλώνονται σε κίνηση αλλά είναι ανασφάλιστα και ένα έχει δηλωθεί σε ακινησία, δεν είναι δηλαδή βέβαιο ότι όλα τα παραπάνω μηχανήματα έργου και φορτηγά είναι λειτουργικά, διαθέσιμα για το έργο και σε καλή κατάσταση για την εκτέλεση εργασιών με επίτευξη των εξωπραγματικών αποδόσεων που υπολογίζει η παρεμβαίνουσα και πως, τουναντίον, η ακινησία του συγκεκριμένου εξοπλισμού, εν μέσω της αυξημένης κατασκευαστικής ζήτησης σε μηχανήματα έργων καταδεικνύει αφενός την έλλειψη καταλληλότητας του «παραχωρηθέντος» αδαπάνως εξοπλισμού, αφετέρου την εικονικότητα των συμφωνητικών αυτών. Περαιτέρω, αναφέρει πως, σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν υποθεθεί ότι ο δηλωθείς εξοπλισμός είναι διαθέσιμος, τα παραπάνω ιδιωτικά συμφωνητικά και η επιστολή παραχώρησης του χώρου, αποτελούν στην ουσία συμφωνητικά μίσθωσης στα οποία δεν δηλώνεται το μίσθωμα το οποίο θα πρέπει να είναι εύλογο βάσει των κανόνων της ελεύθερης αγοράς, άλλως συμφωνητικά χρησιδανείου και πως, ακόμη κι αν υποθεθεί αληθής η παραχώρηση χωρίς μίσθωμα της χρήσης κινητού εξοπλισμού από τρίτη επιχείρηση, η σύμβαση αυτή, δεν έχει μηδενικό κοστολογικό αντίκτυπο, όπως ισχυρίζεται και παρουσιάζει στην αιτιολόγησή της η παρεμβαίνουσα, αντίθετα, λογίζεται φορολογικά ως σύμβαση χρησιδανείου επί της οποίας εφαρμόζεται χαρτόσημο 2,4%, συγκεκριμένα, η σύμβαση χρησιδανείου υπόκειται στις γενικές διατάξεις των άρθρων 13 παρ.1 και 15 παρ.1 του Κώδικα των Νόμων

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

περί Τελών Χαρτοσήμου, και ο φόρος που επιβάλλεται είναι 2,4%, αναφέρει δε ότι το τέλος χαρτοσήμου υπολογίζεται στο 1/20 της αγοραίας αξίας του αντικειμένου για κάθε έτος διάρκειας της σύμβασης, η δε αξία δεν μπορεί να υπερβεί τα 8/10 της πλήρους κυριότητας. Εν προκειμένω, συνεπώς, υποστηρίζει πως η αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας είναι εμφανώς υποκοστολογημένη ως προς τη διάθεση χρήσης του εξοπλισμού και του αποθεσιοθαλάμου με μηδενικό κόστος μίσθωσης, διότι στη σύμβαση χρησιδανείου εφαρμόζεται φορολογικά χαρτόσημο 2,4% επί της αγοραίας αξίας. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, όπως δηλώνει η εταιρία Δ..., στη συνημμένη στην αιτιολόγηση βεβαίωση, ο αποθεσιοθάλαμος διατίθεται μέχρι το τέλος του έργου, δηλαδή για τα πλεονάζοντα αυτά υλικά θα χρειαστεί επαναφόρτωση και μεταφορά σε οριστική θέση απόρριψης σε μεταγενέστερο χρόνο, ωστόσο, το κόστος αυτό δεν έχει υπολογιστεί στην προσφορά που περιέχεται στην αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας και ως εκ τούτου θα πρέπει να περιληφθεί στο κόστος του έργου. Ειδικότερα, ως προς το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 1: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 1, 2, 3 και 4, προβαίνοντας σε δικούς της υπολογισμούς, υποστηρίζοντας πως, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών του ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ 1 είναι 2.594.180,16€ και όχι 1.401.590,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα, είναι δηλαδή μεγαλύτερο κατά 1.192.408,66€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών όπως αναλυτικά περιγράφεται ανωτέρω, λόγω μη υπολογισμού του πραγματικού κόστους μίσθωσης για τη χρήση των μηχανημάτων, αλλά και λόγω λάθους υπολογισμού του απαιτούμενου αριθμού φορτηγών για τη λειτουργία του συνεργείου των χωματουργικών εργασιών. Για το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 2: ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 11, 13, 14, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, προβαίνοντας σε δικούς της υπολογισμούς, καθώς και για άλλα κόστη που αφορούν το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 2,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

ισχυριζόμενη ότι, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών γι' αυτό είναι 3.255.274,00€ και όχι 2.645.705,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης, είναι δηλαδή προσαυξημένο κατά 609.569,00€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών και αμέλειας να συμπεριληφθεί στο άμεσος κόστος η δαπάνη για την εκτέλεση των απαιτούμενων γεωτρήσεων. Ως προς το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 3: ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 36, 37 και 38, προβαίνοντας σε δικούς της υπολογισμούς, ισχυριζόμενη πως, συμπερασματικά, προκύπτει ότι το πραγματικό κόστος των εργασιών αυτού είναι 1.971.800,00€ και όχι 1.883.000,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης είναι, δηλαδή, προσαυξημένο κατά 88.800,00€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών στην αιτιολόγηση της παρεμβαίνουσας. Σχετικά με το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 4: ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 40, 43, 45, 46, 47, προβαίνοντας σε δικούς της υπολογισμούς, καθώς και για άλλα κόστη που αφορούν το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 4, ισχυριζόμενη ότι, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών γι' αυτό είναι 6.578.638,00€ και όχι 5.827.138,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης είναι δηλαδή προσαυξημένο κατά 751.500,00€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών, αλλά και της αμέλειας να συμπεριληφθεί το τίμημα της ενοικίασης του απαραίτητου εξοπλισμού για την εκτέλεση των ασφαλικών εργασιών. Ως προς το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 5: ΣΗΜΑΝΣΗ – ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 48, 49, 50, 51, 52, 65, 66, 68, 69, προβαίνοντας σε δικούς της υπολογισμούς, καθώς και για άλλα κόστη που αφορούν το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 5, ισχυριζόμενη ότι, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών γι' αυτό είναι 3.427.309,50€ και όχι 3.148.086,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης είναι δηλαδή

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

προσαυξημένο κατά 279.223,50€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών όπως αναλυτικά περιγράφεται και αμέλειας να συμπεριληφθεί στο άμεσο κόστος η δαπάνη για την απαιτούμενη εργοταξιακή σήμανση κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών. Αναφορικά με το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 6: ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΔΙΚΤΥΑ (ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 73, 74, 76, ισχυριζόμενη ότι, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών γι' αυτό είναι 45.885,00€ και όχι 42.956,00€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης είναι δηλαδή προσαυξημένο κατά 2.929,00€ λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών. Σχετικά με το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 7: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΔΟΦΩΤΙΣΜΟΥ (ΕΡΓΑ Η-Μ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ), η προσφεύγουσα παραθέτει ειδικότερα τους λόγους για τους οποίους, κατά την κρίση της, η παρεμβαίνουσα έσφαλε κατά τους υπολογισμούς που αφορούν στα άρ. 78, 79, 80, 81, ισχυριζόμενη ότι, συμπερασματικά, το πραγματικό κόστος των εργασιών γι' αυτό είναι 594.820,34€ αντί των 522.011,60€ που υπολογίζεται στο τεύχος αιτιολόγησης αυξημένο δηλαδή κατά 72.808,74€, λόγω υποκοστολόγησης πλήθους εργασιών. Ως προς το ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 8: ΠΡΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΜΟΙΒΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΝΑΔΟΧΟΥ, η προσφεύγουσα αναφέρει πως το πραγματικό κόστος για τη σύνταξη των μελετών του Φυσικού Μέρους 8 είναι 408.000 € ταυτιζόμενο με το κόστος αιτιολόγησης. Κατόπιν των ανωτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν καλύπτει το κόστος εκτέλεσης της σύμβασης αφού, όχι μόνο δεν προκύπτει το κέρδος των 3.056.051,54€ που παρουσιάζεται στο τεύχος αιτιολόγησης αλλά, αντιθέτως, προκύπτει και αποδεικνύεται ότι σε κάθε περίπτωση η οικονομική προσφορά που υπέβαλε είναι ζημιογόνος τουλάχιστον κατά 2.099.758,95€ με αποτέλεσμα να μην προκύπτει ούτε το εύλογος κέρδος του 2,5% ($2,5\% \times 21.893.618,58\text{€} = 547.340.46\text{€}$) που προδιαγράφεται στην Εγκύκλιο 9/2017 (υπ' αριθ. ΔΝΣβ'/οικ.29145/Φ.ΕΓΚΥΚΛ./25. 4. 2017) για την εκτέλεση Δημοσίων Έργων. Η παρεμβαίνουσα επί του εμμέσου κόστους υποστηρίζει πως, για την αιτιολόγηση της προσφοράς της δεν εφάρμοσε, ούτε δήλωσε ότι εφάρμοσε την Εγκύκλιο Ε9/2017Ψ, αλλά έλαβε υπ' όψιν επιμέρους

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

στοιχεία της, προκειμένου να κοστολογήσει το έμμεσο κόστος του έργου, η δε Επιτροπή του Διαγωνισμού (Ε.Δ.) αναφέρει ακριβώς την ίδια άποψη στο Πρακτικό 1, δηλαδή ότι έλαβε υπ' όψιν την Εγκύκλιο Ε9/2017, και όχι ότι την εφάρμοσε, αναφέρει επιπλέον, ότι ουδεμία δέσμευση είχε για να εφαρμόσει την συγκεκριμένη εγκύκλιο, από το τελευταίο εδάφιο της οποίας προκύπτει ότι αναφέρει ποσοστά και είδη κόστους γενικών εξόδων, τα οποία τελούν υπό διερεύνηση και, ως εκ τούτου, νομίμως ανέπτυξε με τον δικό της τρόπο κοστολόγηση του εμμέσου κόστους. Περαιτέρω, για τους υπολογισμούς αυτούς η εν λόγω Εγκύκλιος αναφέρει ότι πρόκειται για μια πρώτη αδρή προσέγγιση, αναφέρεται δε σε έργα μέσου προϋπολογισμού 1.000.000€, δηλαδή σε έργα με μεγάλη απόσταση προϋπολογισμού από το συγκεκριμένο έργο, που έχει προϋπολογισμό 21.893.618,58€ (χωρίς ΓΕ & ΟΕ, Απρόβλεπτα, Αναθεώρηση και ΦΠΑ). Περαιτέρω, αναφέρει πως, σύμφωνα με την εμπειρία κατασκευής έργων, τα ποσοστά γενικών εξόδων μειώνονται δραστικά με την αύξηση του προϋπολογισμού ενός έργου και πως η ίδια έχει αποδεδειγμένως μεγάλη εμπειρία στην εκτέλεση μεγάλων έργων οδοποιίας μεγαλύτερου προϋπολογισμού του συγκεκριμένου έργου καθώς εκτελεί, στην παρούσα χρονική περίοδο, έργα οδοποιίας αναλόγου προϋπολογισμού και μάλιστα με πολύ μεγάλες εκπτώσεις. Με τις υποβληθείσες βεβαιώσεις εκτελέσεως των εν λόγω έργων, που συνέταξαν οι αντίστοιχες δημόσιες υπηρεσίες, βεβαιώνεται ότι η ίδια εκτελεί τα έργα αυτά εντέχνως και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματά τους, το οποίο αναφέρει πως βεβαιώνει η Επιτροπή Διαγωνισμού στο Πρακτικό 1, συνεπώς, ισχυρίζεται πως έχει δυνατότητα να προσδιορίσει τα γενικά έξοδα ενός έργου οδοποιίας με μεγάλη ακρίβεια και να περιορίσει τις σχετικές δαπάνες και, ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα εταιρία αυθαιρέτως υποστηρίζει ότι δήθεν εφάρμοσε την Εγκύκλιο 9/2017 και ότι δήθεν, τροποποίησε τα ποσοστά δαπανών, που χρησιμοποίησε στους υπολογισμούς του εμμέσου κόστους, και μη νομίμως υποστηρίζει ότι δήθεν τα ποσοστά αυτά έπρεπε να εφαρμοσθούν επί του προϋπολογισμού του έργου. Εν συνεχεία, αναφέρει πως έχει υπολογίσει το εργολαβικό όφελός της σε ποσοστό 18%, δηλαδή σε ποσό 3.033.867,74 €, από το οποίο, όμως, ήδη έχει αφαιρεθεί το έμμεσο κόστος και σχετικώς στην αιτιολογική έκθεσή της (σελίδα 32) δήλωσε ότι, πέραν του

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

κόστους του Εμμέσου Κόστους, που ανέφερε στον Πίνακα Εμμέσου Κόστους, ανέφερε ότι στο εργολαβικό όφελος των 3.033.867,74€ περιλαμβάνονται και οι κρατήσεις υπέρ των Ταμείων, το οποίο διαπίστωσε και η Επιτροπή του Διαγωνισμού. Ακολούθως, αναφέρει πως, ανεξαρτήτως τούτων, το υπολειπόμενο ποσό του εργολαβικού οφέλους της ανέρχεται στο ποσό των 2.244.067,28 Ευρώ (ήτοι 3.033.867,74€ μείον τον προκαταβλητέο φόρο 3% ποσού 596.660,66€ και μείον τις κρατήσεις για τα Ταμεία ποσού 193.139,80€). Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ως προς το ποσό που «απαιτείται για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργαστηριακών δοκιμών για τον έλεγχο της ποιότητας κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών....» είναι αβάσιμος, διότι ούτε εφάρμοσε, ούτε δήλωσε την ανωτέρω Εγκύκλιο. Περαιτέρω, αναφέρει πως η λήψη και ο έλεγχος των δοκιμών από την ίδια γίνονται με τρόπο, που έχει μηδενικό κόστος, είναι ο πλέον έγκυρος και σε κάθε περίπτωση αδιάβλητος και συγκεκριμένως γίνονται με τον ακόλουθο τρόπο: Υποβάλλει αίτημα προς την διευθύνουσα το έργο υπηρεσία με κατάλογο των αιτούμενων δοκιμών από το κρατικό εργαστήριο και η διευθύνουσα υπηρεσία ζητεί από το κρατικό εργαστήριο να προβεί στην λήψη των συγκεκριμένων δοκιμών και στον έλεγχο τους, το οποίο εν συνεχεία προβαίνει στην λήψη δοκιμών με την παρουσία και την συμβολή του εργοταξιακού επιστημονικού προσωπικού της και στον έλεγχό τους και πως η παραπάνω διαδικασία εκτελείται με μηδενικό κόστος για την ίδια. Ακολούθως, αναφέρει πως, η προσφεύγουσα, προκειμένου να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος για την ίδια, προβαίνει αυθαιρέτως σε ορισμό ποσοστού 2% για δοκιμές. Όμως, με το άρθρο 158 παρ. 4 του Ν.4412/2016 προβλέπονται επί λέξει τα εξής: «1.... 4. Καθορίζεται ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού του έργου». Από την διάταξη αυτή συνάγεται ότι το ανωτέρω ποσοστό κυμαίνεται από 0% έως 2% Παρά ταύτα η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ότι το ποσοστό αυτό πρέπει να υπολογισθεί σε 2% χωρίς να λαμβάνει υπ όψιν της την ανωτέρω κλιμάκωση από 0% έως 2%, ανεξαρτήτως, δε, των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως στην αιτιολογική έκθεσή της δήλωσε ότι στο όφελος των 3.033.867,74€ περιλαμβάνονται απρόβλεπτα έξοδα ή έξοδα που λόγω της φύσεώς τους δεν συμπεριλήφθηκαν στους παραπάνω πίνακες κόστους και στη

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

σελίδα δε 32 του τεύχους αιτιολογήσεως αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «....η εταιρία μας θα εισπράξει, με βάση την προσφορά της, το ποσό 3.033.867,74€, ήτοι ποσοστό 18% για εργολαβικό όφελος, για προκαταβλητέο φόρο 3% ποσού 596.660,66€ που θα προκαταβάλει στο Δημόσιο, κρατήσεις υπέρ των Ταμείων (ΤΜΕΔΕ, ΤΕΕ κλπ) και λοιπούς φόρους πέραν του προκαταβλητέου καθώς και για απρόβλεπτα έξοδα ή έξοδα, που λόγω της φύσεως των δεν συμπεριλήφθηκαν στους παραπάνω πίνακες κόστους....». Ακολούθως, ως προς τον σχετικό ισχυρισμό της προσφεύγουσας υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει εγκύκλιος του ΙΚΑ με αριθμό 52/13.06.2022 και πως (η προσφεύγουσα) αναφέρει ως κόστος το ποσοστό εργατικής δαπάνης, το οποίο προσδιορίζει σε 2%, όμως, στον ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ), δεν καταβάλλεται το ποσό που προκύπτει δι' εφαρμογής του συντελεστή της εργατικής δαπάνης επί του προϋπολογισμού των εργασιών αλλά καταβάλλονται οι εισφορές, που προκύπτουν ως ποσοστό επί του ποσού της εργατικής δαπάνης, ο δε συντελεστής εργατικής δαπάνης είναι ένα ποσοστό επί του αναλυτικού προϋπολογισμού όλων των εργασιών της συμβάσεως του έργου και καθορίζεται από την Τεχνική Υπηρεσία του ΕΦΚΑ για τα έργα παρόμοιου προϋπολογισμού με το συγκεκριμένο έργο και πως, για να εκτελεσθούν οι εργασίες αυτές από εργατοτεχνικό προσωπικό, καταβάλλονται μηνιαίως εισφορές για τα ημερομίσθια, που υποστηρίζει ότι έγιναν. Ακόμη, αναφέρει πως, κατά τη σύνταξη της βεβαιώσεως ασφαλιστικής ενημερότητας, η αρμοδία υπηρεσία αφενός μεν έχει υπολογίσει το ποσό της εργατικής δαπάνης και εξ αυτής τις αναλογούσες εισφορές σε αυτήν, αφετέρου δε το ποσό των ήδη καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, το κόστος των οποίων έχει υπολογισθεί στο Άμεσο Κόστος του έργου και πως, μετά την Οριστική Παραλαβή του έργου, εάν έχει καταβληθεί οιοδήποτε ποσό πέραν των ήδη καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων, τότε ο ΕΦΚΑ επιστρέφει στην εταιρία το ανωτέρω ποσό. Όμως, όλες ανεξαιρέτως οι ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού, που θα απασχοληθεί στο έργο, συμπεριλαμβάνονται στο κόστος του έργου ως Ανάλυση Κόστους κατ' άρθρο του Τιμολογίου της Μελέτης, άρα δεν υπάρχει κάποια πρόσθετη επιβάρυνση από την εφαρμογή του συντελεστή εργατικής δαπάνης. Αν, δε, απαιτηθεί η καταβολή οιοδήποτε ποσού, που θα προκύψει ως διαφορά μεταξύ των

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

εισφορών, που προκύπτουν από την εφαρμογή του συντελεστή εργατικής δαπάνης και των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων, οι οποίες έχουν υπολογισθεί χωριστά στο Άμεσο Κόστος του έργου, αυτό θα επιστραφεί μετά την Οριστική Παραλαβή του έργου, κατά τα προεκτεθέντα. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, ισχυρίζεται πως το ποσό αυτό δεν αποτελεί κόστος, αλλά μπορεί να αποτελέσει, σε απίθανη περίπτωση, προσωρινή ταμειακή επιβάρυνση, η οποία αναιρείται με την επιστροφή της μετά την Οριστική Παραλαβή του έργου. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως, στην Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου, Β' Χρονικώς Εξαρτημένα Γενικά Έξοδα Έργου διαπιστώνονται τα ακόλουθα: «...Χρήση-λειτουργία των εργοταξιακών εγκαταστάσεων και ευκολιών: κόστος 55.573,14 Ευρώ....», και πως εκ τούτων παρέπεται ότι στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις του έργου περιλαμβάνεται και το εργοταξιακό εργαστήριο και πως, όμως, η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ότι: «...και τέλος αναφέρεται η ύπαρξη εργοταξιακού εργαστηρίου για την εκτέλεση των δοκιμών τύπου το οποίο δεν κοστολογείται και εμείς στην παρούσα το έχουμε συμπεριλάβει στην ανάλυση των σταθερών εξόδων του έργου.....». Περαιτέρω, στην Ανάλυση Γενικών Εξόδων Έργου, Β' Χρονικώς Εξαρτημένα Γενικά Έξοδα Έργου διαπιστώνονται τα ακόλουθα: «....Εργοδηγός: 29.997,00€.....». Η αναφορά αυτή σε «Εργοδηγό» αφορά το είδος του προσωπικού, που θα υποστηρίξει την συγκεκριμένη υπηρεσία, και δεν υπάρχει καμία αναφορά στον αριθμό των ατόμων. Όμως, η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ότι: «...γίνεται αναφορά για την ανάγκη απασχόλησης δύο (2) εργοδηγών (ενός για τις εργασίες τεχνικών και ενός για τις εργασίες χωματουργικών-οδοστρωσίας-ασφαλικών-σήμανσης & ασφάλισης-αποχέτευσης & αποστράγγισης) χωρίς να κοστολογείται η εργασία του δεύτερου απαιτούμενου εργοδηγού.....», εν συνεχεία, αναφέρει πως, στην αιτιολογική έκθεσή της δηλώνει εξ αρχής ότι δεν υφίσταται κόστος για την φύλαξη, διότι θα χρησιμοποιήσει τον μόνιμο φύλακα της εταιρίας, που περιλαμβάνεται στις μόνιμες και πάγιες δαπάνες της. Περαιτέρω, αναφέρει πως, στην αιτιολογική έκθεσή της (σελίδα 33) αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «.....Τα γενικά έξοδα της εταιρίας είναι πολύ περιορισμένα, καθόσον η εταιρία, βάσει του συνημμένου οργανογράμματος, θα

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

χρησιμοποιήσει μόνιμους μηχανικούς, που στελεχώνουν την εταιρία, τον μόνιμο φύλακα της εταιρίας και τους μόνιμους λογιστές, που ήδη χρησιμοποιεί η εταιρία.....», παρά ταύτα η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ότι: «...αναφέρεται οικονομικό – τμήμα λογιστήριο η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται....». Ακολούθως, επί του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι «...αναφέρεται η ύπαρξη τεχνικού γραφείου που θα εκτελεί τις επιμετρήσεις των εργασιών (στελεχωμένο για το μέγεθος του έργου από τουλάχιστον 2 μηχανικούς)...γίνεται αναφορά σε έναν Διαχειριστή Ποιότητας η εργασία του οποίου δεν κοστολογείται....», αφενός μεν αποφασίζει για λογαριασμό της, πόσους μηχανικούς θα χρησιμοποιήσει για τις επιμετρήσεις, αφετέρου δε αγνοεί τους μηχανικούς, που στελεχώνουν το έργο και οι οποίοι στις υποχρεώσεις τους θα έχουν και τις επιμετρήσεις των εργασιών καθώς και την διαχείριση της Ποιότητας του έργου. Έπειτα, επισυνάπτει τον τελευταίο Ισολογισμό της εταιρίας για την χρήση του έτους 2022, από τον οποίο διαπιστώνεται ότι, κατά την χρήση αυτή, εμφάνισε κέρδη ποσού 2.648.915,00 Ευρώ μετά από φόρους και πως, όσον αφορά στο λογιστικό λάθος ποσού 84.472,18 Ευρώ αφαιρουμένου από το εργολαβικό όφελος ποσού 2.244.067,28 Ευρώ (μετά την αφαίρεση φόρων και κρατήσεων Ταμείων), ουδεμία επιρροή ασκεί, διότι, και υπό το λάθος αυτό, εμφανίζεται εργολαβικό όφελος ποσού 2.159.595,10 Ευρώ (ήτοι 2.244.067,28 Ευρώ μείον 84.472,18 Ευρώ). Ως προς το άμεσο κόστος, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι, με την αιτιολογική έκθεσή της κατέθεσε τέσσερα (4) ιδιωτικά συμφωνητικά με τους ιδιοκτήτες των μηχανημάτων, στα οποία δηλώνεται η ιδιοκτησία των μηχανημάτων και των χώρων αποθέσεως, ειδικότερα, (α) Στα Ιδιωτικά Συμφωνητικά με συμβαλλομένους τους Γ... Π..., νόμιμο εκπρόσωπο των εταιριών «Γ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.» και «Ε...Ε.Ε.», Γ... Σ..., νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας «Γ...& ΥΙΟΙ Ο.Ε.» και της ατομικής επιχειρήσεως «Γ...», Γ... Κ..., νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας «Δ...», και Α...Τ...αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «.....Ο αφ' ενός των συμβαλλομένων δηλώνει ότι οι εταιρίες (η εταιρία) που εκπροσωπεί έχουν (έχει) στην αποκλειστική κυριότητα, νομή και κατοχή τα παρακάτω μηχανήματα (ένα μηχάνημα ο Αντώνιος Τράμπας):.....». Ειδικώς, δε, η εταιρία «Δ...» στο παραχωρητήριο του χώρου αποθεσιοθαλάμου αναφέρει

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

επί λέξει ότι: «....σας δηλώνουμε ότι εφόσον αναδειχθείτε Ανάδοχος του έργου θα σας επιτρέψουμε να χρησιμοποιήσετε τον ιδιόκτητό μας χώρο, που ευρίσκεται....» (β) Στα εν λόγω ιδιωτικά συμφωνητικά δεν αναφέρεται ότι η παραχώρηση των μηχανημάτων γίνεται με μηδενικό κόστος. Συγκεκριμένα: Στο Ιδιωτικό Συμφωνητικό με την εταιρία «Δ...» αναφέρεται ότι: «....Ο αφετέρου (δηλαδή η Γ... ΑΤΕ) θα καταβάλλει εφάπαξ και προκαταβολικά τίμημα για την μίσθωση, το ποσό των τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00)....», στα λοιπά Ιδιωτικά Συμφωνητικά αναφέρεται ότι: «....2. Η αφετέρου των συμβαλλομένων αποδέχεται την διάθεση και τον δανεισμό των παραπάνω μηχανημάτων και οχημάτων (του παραπάνω μηχανήματος για τον Α...Τ...), με τους παραπάνω όρους και εις αντάλλαγμα της παραπάνω παραχώρησης θα δανείσει μελλοντικά την εμπειρία της σε έργα οδοποιίας στην αφ' ενός συμβαλλόμενη, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για την ανάληψη και εκτέλεση έργων οδοποιίας.....», δηλαδή, ισχυρίζεται πως προσφέρει στους αντισυμβαλλομένους παροχή πολύ σημαντική για αυτούς και χωρίς οικονομικό κόστος για την ίδια και πως η εταιρία Δ...παραχωρεί τον χώρο του αποθεσιοθαλάμου διότι χρειάζεται υλικά εκσκαφών για διαμόρφωση και αποκατάσταση του χώρου τούτου και, ως εκ τούτου, στο παραχωρητήριο δεν απαιτείται οιαδήποτε αμοιβή εκ της παραχωρήσεως, υποστηρίζει, δε, ότι στην ανάλυση κόστους δεν αναφέρεται σε αγοραία αξία των μηχανημάτων. Επιπλέον, αναφέρει πως όλες οι δαπάνες λειτουργίας των μηχανημάτων και οχημάτων (καύσιμα κλπ) καθώς και το κόστος των χειριστών και οδηγών έχει υπολογισθεί αναλυτικά στην Ανάλυση Κόστους κατ' άρθρο του τιμολογίου της μελέτης και οι δαπάνες μισθώσεως και ασφαλίσεως και λοιπών εξόδων των μηχανημάτων περιλαμβάνονται στο Έμμεσο Κόστος του Έργου και δη στην σελίδα 234 της αιτιολογήσεως στην οποία επί λέξει αναφέρεται ότι: «....B6. Λειτουργία Μηχανημάτων γενικής χρήσης, 39.695,10€» και στην σελίδα 233, A13. «Δαπάνες κινητοποίησης και αποκινητοποίησης μηχανημάτων και μεταφορές των (στήσιμο, ξεστήσιμο κλπ) 15.878,04€» & «Δαπάνες μίσθωσης, τελών, ασφάλισης κλπ μηχανημάτων 90.000,00€....». Εν συνεχεία, αναφέρει πως, στη σελίδα 29 εκθέσεώς της περιέχεται Πίνακας Απαιτούμενου Μηχανικού Εξοπλισμού, στον οποίο αναφέρονται οι αριθμοί κυκλοφορίας των

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

(14) σε αριθμό Μηχανημάτων Έργου. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ότι: «...Μάλιστα από έλεγχο που κάναμε στο σχετικό επίσημο και ελεύθερα προσβάσιμο κρατικό site με τους αριθμούς κυκλοφορίας των μηχανημάτων και φορητών που δηλώνονται στα τρία συμφωνητικά, αποκαλύφθηκε ότι και τα 8 μηχανήματα έργου δεν βρίσκονται σε κίνηση και δεν είναι ασφαλισμένα.....». Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι τα μηχανήματα και τα φορητά πρέπει να είναι ασφαλισμένα και πλήρως έτοιμα κατά την εκτέλεση του έργου και ότι ουδεμία ασκεί επιρροή η δήθεν ακινησία ή η μη ασφάλιση των μηχανημάτων ή φορητών πριν από την έναρξη του έργου. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως ο ισχυρισμός της προσφευγούσης για επαναφόρτωση των πλεοναζόντων υλικών και για μεταφορά τους σε οριστική θέση απορρίψεως, είναι αυθαίρετος και σκοπό έχει να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος για την εκτέλεση του έργου. Όπως δε αναφέρεται παραπάνω, σκοπός της δωρεάν παραχωρήσεως είναι η χρήση των πλεοναζόντων υλικών από την παραχωρησιούχο εταιρία για την διαμόρφωση και την αποκατάσταση του συγκεκριμένου χώρου και πως πλεοναστικά επισύναψε την σχετική επιστολή της εταιρίας «Δ...», στην οποία επί λέξει αναφέρει τα εξής: «...Με την παρούσα, σας επαναλαμβάνουμε ότι τα πλεονάζοντα υλικά, που θα αποθέσετε στον ιδιόκτητο χώρο μας που σας παραχωρήσαμε δωρεάν για χρήση αποθεσιοθαλάμου για το έργο "Μελέτη Κατασκευή για την Αναμόρφωση των Παράπλευρων Οδών Εξυπηρέτησης της ..., θα τα χρησιμοποιήσουμε για διαμόρφωση και αποκατάσταση του χώρου, που σας παραχωρούμε. Εξάλλου αυτός είναι και ο λόγος της δωρεάν παραχώρησης του χώρου προς την εταιρεία σας.....». Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως η προσφεύγουσα εταιρία αναφέρει ότι το φορητό μεταφέρει, φορτώνει και εκφορτώνει 22,5t, με όγκο 14,06 m³, δηλαδή, το φορητό δεν φορτώνει 1 m³ υλικού, το μεταφέρει 20km, το ξεφορτώνει και επιστρέφει άλλα 20km. Το φορητό φορτώνει 14,06 m³ υλικού (όπως αναφέρει η προσφεύγουσα), τα μεταφέρει 20km, τα ξεφορτώνει και επιστρέφει άλλα 20km. Επίσης, στην παρατήρηση του Άρθρου 1, το ποσό κόστους του μεταφορικού έργου είναι 0,7128€. Άρα 0,7128€/8,91€, που είναι η ώρα του οδηγού, είναι 0,08h ανά m³. Συνεπώς: Στο Άρθρο 1: σε 0,08hX60 min/hX14,06 m³ υλικού = 67,49min.ή άλλως 1 ώρα και 7,49 λεπτά

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

Στο Άρθρο 2: σε $0,10\text{h} \times 60 \text{ min/h} \times 14,06 \text{ m}^3 \text{ υλικού} = 84,36 \text{ min}$. ή άλλως 1 ώρα και 24,36 λεπτά Στο Άρθρο 3: σε $0,12\text{h} \times 60 \text{ min/h} \times 14,06 \text{ m}^3 \text{ υλικού} = 101,23 \text{ min}$. ή άλλως 1 ώρα και 41,23 λεπτά Στο Άρθρο 4: σε $0,20\text{h} \times 60 \text{ min/h} \times 14,06 \text{ m}^3 \text{ υλικού} = 168,72 \text{ min}$. ή άλλως 2 ώρες και 48,72 λεπτά Στο Άρθρο 40: σε $0,03\text{h} \times 60 \text{ min/h} \times 14,06 \text{ m}^3 \text{ υλικού} = 25,30 \text{ min}$, υποστηρίζει, δε, ότι, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η παρατήρηση της προσφευγούσης εταιρίας ότι το φορτηγό φορτώνει, μεταφέρει 20km, ξεφορτώνει και επιστρέφει άλλα 20km προβάλλεται μόνον προς εντυπωσιασμό. Ακολούθως, αναφέρει πως το κόστος μεταφοράς ανά m^3 υλικού προκύπτει από την απόσταση μεταφοράς του αυτοκινήτου, την επιστροφή του, το κόστος καυσίμων-ορυκτελαίων κλπ, το ωρομίσθιο του οδηγού, το ποσοστό των υλικών, που παραμένουν στο έργο για επανεπίχωση, και το ποσοστό των υλικών, που μεταφέρονται, όλα τα παραπάνω τα έχει αναγάγει σε ώρες οδηγού και πως, όλα τα προϊόντα εκσκαφών τα έχει προμετρήσει και από τις προμετρήσεις επιχώσεων και προμηθείας E4 προκύπτουν τα m^3 που μεταφέρονται από το σύνολο των εκσκαφών και επομένως η επίδραση της μεταφοράς στα αντίστοιχα άρθρα εκσκαφών. Για το Άρθρο 1: Έκσκαφές Χαλαρών εδαφών 120.000 m^3 αναφέρει πως εξ αυτών υπολόγισε ότι θα επενδύσει 60.000 m^2 φυτικής γης με 60.000 m^3 προϊόντων εκσκαφών χαλαρών εδαφών καθώς και πλήρωση νησίδων 7.000 m^3 με 7.000 m^3 προϊόντων εκσκαφών χαλαρών εδαφών άρα, προς μεταφορά $120.000 - 60.000 - 7.000 = 53.000 \text{ m}^3$ προϊόντων εκσκαφών χαλαρών εδαφών. α. Κόστος καυσίμων: Καύσιμα ανά m^3 : Ως τιμή προσφεύγουσας: 1,35€/lt. Κατανάλωση καυσίμου, βάσει τιμολογίων κατανάλωσης καυσίμου των ιδιοκτητών των φορτηγών του έργου: 0,30lt/km. Κόστος κατανάλωσης καυσίμου 0,40€/km. Τα προϊόντα εκσκαφών μεταφέρονται σε ποσοστό $53.000 \text{ m}^3 / 120.000 \text{ m}^3 = 44\%$. Απόσταση μεταφοράς 20km και επιστροφής 20km, ήτοι συνολικά 40km. Συνολικός όγκος μεταφοράς (ως αναφέρει η προσφεύγουσα) $14,06 \text{ m}^3$ υλικού. Δηλαδή κόστος καυσίμου ανά m^3 υλικού: $0,40 \times 0,44 \times 40 / 14,06 \text{ m}^3 = 0,50 \text{ €/m}^3$. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται: «Για απόσταση 40km το κόστος καυσίμου είναι: 1,927€/m³. β. Κόστος οδηγού: Κατά τα λοιπά η προσφεύγουσα υπολογίζει κόστος οδηγού: 0,03€/m³. γ. Λοιπά έξοδα: 5% του καυσίμου $\times 0,50 \text{ €/m}^3 = 0,02 \text{ €/m}^3$. Συνεπώς συνολικό κόστος

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

μεταφοράς $0,50+0,03+0,02=0,55\text{€/m}^3$. Η τιμή κόστους για το μεταφορικό έργο ενός m^3 στο άρθρο 1 στην Ανάλυση Κόστους υπολογίζεται σε $0,7128\text{€/m}^3$. Για το Άρθρο 2: Γενικές Έκσκαφές σε έδαφος γαιώδες-ημιβραχώδες 105.000 m^3 αναφέρει ότι εξ αυτών υπολόγισε ότι θα επανεπιχώσει 110.000 m^3 που είναι η συνολική επίχωση αφού αφαιρέσει 66.000 m^3 την προμήθεια των δανείων θραυστών επίλεκτων υλικών δανειοθαλάμων κατηγορία E4, ήτοι $110.000 \text{ m}^3 - 66.000 \text{ m}^3 = 44.000 \text{ m}^3$. Άρα προς μεταφορά $105.000 \text{ m}^3 - 44.000 \text{ m}^3 = 61.000 \text{ m}^3$ προϊόντων εκσκαφών σε έδαφος γαιώδες-ημιβραχώδες. α. Κόστος καυσίμων: Καύσιμα ανά m^3 : Ως τιμή προσφεύγουσας: $1,35\text{€/lt}$. Κατανάλωση καυσίμου, βάσει τιμολογίων κατανάλωσης καυσίμου των ιδιοκτητών των φορηγών του έργου: $0,30\text{lt/km}$. Κόστος κατανάλωσης καυσίμου $0,40\text{€/km}$. Τα προϊόντα εκσκαφών μεταφέρονται σε ποσοστό $61.000\text{m}^3 / 105.000 \text{ m}^3 = 58\%$. Απόσταση μεταφοράς 20km και επιστροφής 20km , ήτοι συνολικά 40km . Συνολικός όγκος μεταφοράς (ως αναφέρει η προσφεύγουσα) $14,06 \text{ m}^3$ υλικού. Δηλαδή, κόστος καυσίμου ανά m^3 υλικού: $0,58 \times 0,40 \times 40 / 14,06 \text{ m}^3 = 0,66\text{€/m}^3$. β. Κόστος οδηγού: Κατά τα λοιπά η προσφεύγουσα υπολογίζει κόστος οδηγού: $0,03\text{€/m}^3$. γ. Λοιπά έξοδα: 5% του καυσίμου $0,66\text{€/m}^3 = 0,03\text{€/m}^3$. Συνεπώς συνολικό κόστος μεταφοράς $0,66+0,03+0,03=0,72\text{€/m}^3$. Η τιμή κόστους για το μεταφορικό έργο ενός m^3 στο άρθρο 1 στην Ανάλυση Κόστους υπολογίζεται σε $0,891\text{€/m}^3$. Για το Άρθρο 3 αναφέρει: α. Κόστος καυσίμων: Κόστος καταναλώσεως καυσίμου, ως άνω, $0,40\text{€/km}$. Ποσοστό υλικών για μεταφορά 100% . Τα προϊόντα αποξηλώσεων ασφαλτοταπήτων θα μεταφέρονται στον χώρο ανακύκλωσης και τα φορηγά θα επιστρέφουν με ασφαλτόμειγμα, δηλαδή η συμμετοχή στο κόστος μεταφοράς της εργασίας αποξήλωσης ασφαλτοταπήτων είναι 20km . Συνολικός όγκος μεταφοράς (ως αναφέρει η προσφεύγουσα) $14,06 \text{ m}^3$ υλικού. Δηλαδή κόστος καυσίμου ανά m^3 υλικού: $0,40 \times 20 / 14,06 \text{ m}^3 = 0,56\text{€/m}^3$ β. Κόστος οδηγού: Κατά τα λοιπά η προσφεύγουσα υπολογίζει κόστος οδηγού: $0,03\text{€/m}^3$. γ. Λοιπά έξοδα: 5% του καυσίμου $0,56\text{€/m}^3 = 0,02\text{€/m}^3$. Συνεπώς συνολικό κόστος μεταφοράς $0,56+0,03+0,02=0,61\text{€/m}^3$. Η τιμή κόστους για το μεταφορικό έργο ενός m^3 στο άρθρο 1 στην Ανάλυση Κόστους υπολογίζεται σε $1,0692\text{€/m}^3$ Άρθρο 4: α. Κόστος καυσίμων: Καύσιμα ανά m^3 : Ως τιμή προσφεύγουσας: $1,35\text{€/lt}$.

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

Κατανάλωση καυσίμου, βάσει τιμολογίων κατανάλωσης καυσίμου των ιδιοκτητών των φορτηγών του έργου: 0,30lt/km. Κόστος κατανάλωσης καυσίμου 0,40€/km. Ποσοστό υλικών για μεταφορά 100%. Απόσταση μεταφοράς 20km και επιστροφής 20km, ήτοι συνολικά 40km. Συνολικός όγκος μεταφοράς (ως αναφέρει η προσφεύγουσα) 14,06 m³ υλικού. Δηλαδή κόστος καυσίμου ανά m³ υλικού: $0,40 \times 40 / 14,06 \text{m}^3 = 1,13 \text{€/m}^3$. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται: «Για απόσταση 40km το κόστος καυσίμου είναι: 1,927€/m³. β. Κόστος οδηγού: Κατά τα λοιπά η προσφεύγουσα υπολογίζει κόστος οδηγού: 0,03€/m³. γ. Λοιπά έξοδα: 5% του καυσίμου $\times 1,13 \text{€/m}^3 = 0,05 \text{€/m}^3$. Συνεπώς, συνολικό κόστος μεταφοράς $1,13 + 0,03 + 0,05 = 1,21 \text{€/m}^3$. Η τιμή κόστους για το μεταφορικό έργο ενός m³ στο άρθρο 1 στην Ανάλυση Κόστους υπολογίζεται σε 1,782€/m³. Άρθρο 40: Τα υλικά απόξεσης του ασφαλτικού οδοστρώματος θα φορτώνονται στα φορτηγά προμήθειας του ασφαλτομείγματος, μετά την εκφόρτωση του. Τα φορτηγά είναι της εταιρίας Δ... η οποία θα της προμηθεύσει το ασφαλτόμειγμα των ασφαλτικών εργασιών. Οι ασφαλικές εργασίες θα εκτελούνται παράλληλα με τις εργασίες ασφαλτόστρωσης, για να μην προκαλείται περαιτέρω επιβάρυνση του ήδη αυξημένου κυκλοφοριακού φόρτου. Η προμηθεύτρια εταιρία Δ... είναι ταυτόχρονα και η Εταιρία Ανακύκλωσης, που θα χρησιμοποιήσει η ίδια (βλέπε σχετική δήλωση της εταιρίας Δ... στην σελίδα 152). Η Δ... θα μεταφέρει τα προϊόντα του φρεζαρίσματος στον χώρο της ανακύκλωσης, που είναι παραπλεύρως του συγκροτήματος παραγωγής ασφαλτομείγματος, για να τα χρησιμοποιήσει διά δικό της όφελος καθόσον τα υλικά ανακύκλωσης με ειδική επεξεργασία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή ασφαλτοσκυροδέματος. Ως εκ τούτου, για την συγκεκριμένη εργασία, αναφέρει πως δεν υπάρχει μεταφορική επιβάρυνση. Εξ άλλου, αναφέρει πως, στην ανάλυση κόστους (σελίδες 93 και 94 της αιτιολογικής εκθέσεως) της συγκεκριμένης εργασίας δεν δηλώνει εργασία οδηγού αλλά εργασία χειριστού για τον χειριστή της φρέζας, ως διαπιστώνεται: «40. Απόξεση ασφαλτικού οδοστρώματος (φρεζάρισμα) σε βάθος έως 6 cm, Δ-2.2 Εργασία, καύσιμα κλπ ανηγμένα σε εργασία.: Χειριστής ώρες $0,03 \times 11,09 = 0,3327 \text{€/M}^2$ Στρογγυλοποίηση $0,34 \text{€/M}^2$ ». Εν συνεχεία, αναφέρει πως, η προσφεύγουσα, για να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος για την

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

εκτέλεση των συγκεκριμένων εργασιών και για να δικαιολογήσει κόστος εργασιών του Α' Τριμήνου του 2023 χρησιμοποιεί τις εγκεκριμένες τιμές του Γ' Τριμήνου του 2012. Δηλαδή, για εργασίες που θα εκτελεστούν ένδεκα (11) έτη μετά από το Γ' Τρίμηνο του 2012 χρησιμοποιεί εγκεκριμένες τιμές του Γ' Τριμήνου το 2012. Επίσης, χρησιμοποιεί αναλύσεις των άρθρων οδοποιίας των αναλυτικών τιμολογίων του 1997, τα οποία έχουν καταργηθεί εν τοις πράγμασι από τα περιγραφικά τιμολόγια οδοποιίας του 2017 και τις αναγραφόμενες σε αυτά τιμές για τις εργασίες Κατασκευής επιχωμάτων, Φρεατοπασσάλων Φ1,00m, Κοιτοστρώσεων-εξομαλυντικών στρώσεων από άοπλο σκυρόδεμα C8/10, Κοιτοστρώσεων- περιβλημάτων αγωγών-εξομαλυντικών στρώσεων από άοπλο σκυρόδεμα C12/15, Κατασκευής ακροβάθρων- θωρακίων-προσκεφαλαίων-δοκών εδράσεως κεφαλοδέσμων κλπ με σκυρόδεμα οπλισμένο C25/30, Κατασκευής τμήματος βάρων σε στάθμη έως 10,00 mm από το έδαφος και των αντίστοιχων θωρακίων-προσκεφαλαίων-δοκών εδράσεως κεφαλοδέσμων κλπ από οπλισμένο σκυρόδεμα C30/37, Μικροκατασκευών (ρείθρων σχισμής κλπ) από σκυρόδεμα C30/37, Χάλυβος οπλισμού σκυροδέματος B500 εκτός υπογείων χώρων, Υποβάσεως οδοστρωσίας συμπτκνωμένου πάχους 0,10cm, Βάσεως οδοστρωσίας συμπτκνωμένου πάχους 0,10cm, Κατασκευής ερεισμάτων, Ασφαλτικής στρώσεως βάσεως συμπτκνωμένου πάχους 5 cm, Ασφαλτικών συνδετικών (ισοπεδωτικών) στρώσεων συμπτκνωμένου πάχους 5 cm, Ασφαλτικής στρώσεως κυκλοφορίας συμπτκνωμένου πάχους 5 cm με χρήση κοινής ασφάλτου, Αντιολισθηρής ασφαλτικής στρώσεως συμπτκνωμένου πάχους 4 cm με χρήση κοινής ασφάλτου, Γέφυρών σημάσεως, Δικτυωμάτων στηρίξεως μεγάλων πλευρικών πινακίδων, Καλυμμάτων από φαιό χυτοσίδηρο, Εσχάρων υδροσυλλογής από φαιό χυτοσίδηρο, Δικτύων με σωλήνες SN8, DN/ID 400mm, Δικτύων με σωλήνες SN8, DN/ID 600mm, Χαλύβδινου ιστού οδοφωτισμού ύψους 12,00m, Φωτιστικών σωμάτων οδοφωτισμού τύπου βραχίονος με φωτεινές πηγές τεχνολογίας διόδων φωτοεκπομπής (LED) ισχύος 80-110W με βραχίονα και Πίλλαρ οδοφωτισμού οκτώ αναχωρήσεων και υποστηρίζει πως ο συγκεκριμένος τρόπος κοστολόγησεως των εργασιών με δεδομένα, τα οποία ουδεμία έχουν σχέση με την σημερινή πραγματικότητα

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

εκτελέσεως δημοσίων έργων οδοποιίας, και με χρήση τιμών υλικών κ.λ.π και αναλύσεων περασμένων δεκαετιών, που εν τοις πράγμασι ήδη έχουν καταργηθεί, είναι αδόκιμος και δεν συνεισφέρει στην προσπάθεια της προσφευγούσης εταιρίας να εμφανίσει την προσφορά της ως ζημιογόνο. Περαιτέρω, αναφέρει πως, η προσφεύγουσα, στην προσπάθειά της να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος σε συγκεκριμένες εργασίες επικαλείται την εμπειρία της κατασκευής, πλην, όμως, η εμπειρία κάθε εταιρίας έχει υποκειμενική υπόσταση και δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για να αναλύσει το κόστος των εργασιών άλλων εταιριών με διαφορετική εμπειρία, ίσως μεγαλύτερη από την δική της. Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως οι δικές της αναλύσεις στηρίζονται, πλην άλλων αντικειμενικών στοιχείων, τόσο στην εμπειρία της σε μεγάλα έργα οδοποιίας, όσο και στην σημερινή ενασχόλησή της με έργα οδοποιίας αναλόγου μεγέθους με το συγκεκριμένο και πως αυτές οι εργασίες είναι: Μεταβατικά επιχώματα τεχνικών έργων και επιχώματα ζώνης αγωγών, Λιθορριπή κοιτοστρώσεων - αναβαθμών κλπ, Σηθαία ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως N2 λειτουργικού πλάτους W3, Σηθαία ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H1 λειτουργικού πλάτους W3, Σηθαία ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H2 λειτουργικού πλάτους W3 κατηγορίας πρόσκρουσης A, Διαγράμμιση οδοστρώματος με ανακλαστική βαφή, Διαγράμμιση οδοστρώματος με θερμοπλαστικά ή ψυχοπλαστικά υλικά, Φρεάτια έλξεως καλωδίων 40X40 cm. Εν συνεχεία, αναφέρει πως, η εκ μέρους της προσφεύγουσας εταιρίας επίκληση της εμπειρίας της έχει, όπως προεκτέθηκε, σαφώς υποκειμενικό χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να έχει εφαρμογή στις δικές της αναλύσεις κόστους, που γίνονται με εφαρμογή των σημερινών πραγματικών στοιχείων κόστους, τα οποία αντλεί από την τρέχουσα εκτέλεση έργων παρομοίου προϋπολογισμού με το συγκεκριμένο έργο, ειδικώς δε σε εργασίες υποβάσεως οδοστρωσίας συμπυκνωμένου πάχους 0,10cm, Βάσεως οδοστρωσίας συμπυκνωμένου πάχους 0,10cm, Κατασκευής ερεισμάτων, Ασφαλτικής στρώσεως βάσεως συμπυκνωμένου πάχους 5 cm, Ασφαλτικών συνδετικών (ισοπεδωτικών) στρώσεων συμπυκνωμένου πάχους 5 cm, Ασφαλτικής στρώσεως κυκλοφορίας συμπυκνωμένου πάχους 5 cm με χρήση κοινής ασφάλτου, Αντιολισθηρής

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

ασφαλτικής στρώσεως συμπυκνωμένου πάχους 4 cm με χρήση κοινής ασφάλτου. Για τις συγκεκριμένες εργασίες η προσφεύγουσα, επιπλέον της επίκλησης της εμπειρίας της, για να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος για την εκτέλεσή τους χρησιμοποιεί τις εγκεκριμένες τιμές του Γ' Τριμήνου του 2012, δηλαδή, για εργασίες που θα εκτελεσθούν έντεκα (11) έτη μετά από το Γ' Τρίμηνο του 2012 χρησιμοποιεί εγκεκριμένες τιμές του Γ' Τριμήνου το 2012. Επίσης, χρησιμοποιεί αναλύσεις των άρθρων οδοποιίας των αναλυτικών τιμολογίων του 1997, τα οποία έχουν καταργηθεί εν τοις πράγμασι από τα περιγραφικά τιμολόγια οδοποιίας του 2017. Ακολούθως, η παρεμβαίνουσα αναφέρει πως στον Πίνακα Αναλύσεως Κόστους στην Προμέτρηση της Μελέτης της και συγκεκριμένα στην Υποομάδα με τίτλο «Στεγάνωση με ασφαλικές μεμβράνες» περιλαμβάνεται η εργασία «B-37.2. Στεγάνωση επιφανειών σκυροδέματος με διπλή στρώση ασφαλτόπανου και τσιμεντοκονίαμα προστασίας» με ποσότητα 2.000,00 m², τιμή 11,00 €/m² και δαπάνη 22.000,00 m². Με την Ανάλυση Κόστους κατ' Άρθρο του Τιμολογίου της Μελέτης η τιμή κόστους της συγκεκριμένης εργασίας είναι 4,06 €/m². Σύμφωνα με τα Περιγραφικά Τιμολόγια Οδοποιίας το σχετικό άρθρο B-37.2 αναγράφει στο κείμενο: «Στεγάνωση επιφανειών σκυροδέματος με διπλή στρώση πλαστομερούς ασφαλικής μεμβράνης...». Η τεχνική μελέτη της με την αναγραφή «Στεγάνωση με ειδικές μεμβράνες», αναφέρεται στις συγκεκριμένες μεμβράνες. Επίσης δεν αναφέρει «σύμφωνα με το άρθρο B-38», όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Η συγκεκριμένη παρατήρηση είναι εφεύρεση της προσφευγούσης για να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος κατασκευής. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως, εξ άλλου, το Άρθρο B-37.2 έχει σχεδόν την ίδια τιμή με το άρθρο B-38, αναφέρει, επιπλέον, ότι βοηθητικές εργασίες, όπως το κόστος γεωτρήσεων, συμπεριλαμβάνονται ανηγμένα στο κόστος των αντιστοιχών εργασιών και δεν κοστολογούνται ιδιαίτερω. Εν συνεχεία, η παρεμβαίνουσα αναφέρει πως, στη σελίδα 29, ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, διαπιστώνονται ότι διατίθενται για το έργο τέσσερις (4) εκσκαφείς. Ο απαιτούμενος, κατά την προσφεύγουσα εταιρία, εξοπλισμός είναι εξάρτημα των εκσκαφών, με τους οποίους θα εκτελεσθεί η εργασία τοποθετήσεως των στηθαίων ασφαλείας.

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

Δηλαδή, αναφέρει πως, κατά την προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα έπρεπε στον παραπάνω πίνακα να αναφέρει και τους «κουβάδες» των εκσκαφών. Όμως, οι εκσκαφείς φέρουν πολλά εξαρτήματα ή παρελκόμενα, με τα οποία δύνανται να εκτελέσουν πλήθος εργασιών, πλην των εκσκαφών, αναφέρει δε ότι η προσφεύγουσα, προκειμένου να αναδείξει μεγαλύτερο κόστος κατασκευής, ισχυρίζεται ότι για τις εργασίες Σηθαίο ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως N2 λειτουργικού πλάτους W3, Σηθαίο ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H1 λειτουργικού πλάτους W3, Σηθαίο ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H2 λειτουργικού πλάτους W3 κατηγορίας προσκρούσεως A «....Το κόστος προμήθειας για τα υλικά σύμφωνα με τη συνημμένη οικονομική προσφορά είναι (η τιμή) αλλά σε αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται τα απαραίτητα τα μικροϋλικά (ανακλαστήρες-βίδες αγκύρωσης) οπότε προσαυξάνεται κατά 5% και διαμορφώνεται στα (1,05Χτιμή)....», ωστόσο, υποστηρίζει πως οι παραπάνω αιτιάσεις της είναι απορριπτέες ως αβάσιμες. Ειδικότερα, αναφέρει πως στη σελίδα 180 της αιτιολογικής εκθέσεως, στην οποία γίνεται αναφορά για την προσφορά της G.. SA, αναφέρεται ότι: «ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΑ ΔΙΠΛΗΣ ΟΨΕΩΣ ΑΝΑ 12 ΜΕΤΡΑ» και στις σελίδες 103 έως και 106 της αιτιολογικής εκθέσεως, στις οποίες αναλύονται οι τιμές κόστους των παραπάνω εργασιών, διαπιστώνεται ότι έχουν συμπεριληφθεί όλα τα αναγκαία μικροϋλικά: «ΟΜΑΔΑ Ε - ΣΗΜΑΝΣΗ -ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΧΑΙΤΙΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΣΑΟ) 48.Μονόπλευρα χαλύβδινα σθηθαία ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως N2, που τοποθετούνται με έμπηξη, κατηγορίας σφοδρότητας προσκρούσεως A, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 1317-2, λειτουργικού πλάτους W3, E-1.1.5 A) Υλικά: G.. SA (Προσφορά) μέτρο μήκους 22,50€ Β) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού 0,02Χ11,09=0,2218€ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου 0,03Χ 14,25= 0,4275€ Σύνολο 23,1493€ Στρογγυλοποίηση 23,15€/ΜΜ 49. Σηθαίο ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H1, λειτουργικού πλάτους W3, E-1.2.3 A) Υλικά: G.. SA (Προσφορά) μέτρο μήκους 22,50€ Β) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού 0,02Χ11,09=0,2218€ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου 0,03Χ 14,25=0,4275€ Σύνολο

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

23,1493€ Στρογγυλοποίηση 23,15€/MM 50. Στηθαίο ασφαλείας ικανότητας συγκρατήσεως H2, λειτουργικού πλάτους W3, κατηγορίας σφοδρότητας προσκρούσεως A, E-1.3.4 A) Υλικά: G.. SA (Προσφορά) μέτρο μήκους 74,40€ B) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού $0,02 \times 11,09 = 0,2218€$ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου $0,03 \times 14,25 = 0,4275€$ Σύνολο 75,0493€ Στρογγυλοποίηση 75,05€/MM 51. Μονόπλευρο στηθαίο ασφαλείας ερείσματος, τοποθετούμενο με έμπηξη, ικανότητας συγκράτησης H2, λειτουργικού πλάτους W3, E-1.6.10 A) Υλικά: G.. SA (Προσφορά) μέτρο μήκους 47,10€ B) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού $0,02 \times 11,09 = 0,2218€$ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου $0,03 \times 14,25 = 0,4275€$ Σύνολο 47,7493€ Στρογγυλοποίηση 47,75€/MM». Εν συνεχεία, αναφέρει πως η ίδια δεν έλαβε υπόψιν την προσφορά της εταιρίας G.. SA για την εκτέλεση της εργασίας των στηθαίων ασφαλείας καθόσον δεν είχε ούτε έχει πρόθεση να χρησιμοποιήσει υπερβολάβους και ούτε εδήλωσε ότι θα χρησιμοποιήσει υπερβολάβους, αλλά έλαβε υπόψιν την προσφορά της ανωτέρω εταιρίας μόνον για την προμήθεια των στηθαίων ασφαλείας και πως η παραπάνω εταιρία προσέφερε και την τοποθέτηση των παραπάνω εργασιών λαμβάνοντας προφανώς υπόψιν την κινητοποίηση και την αποκινητοποίηση των μηχανημάτων της, την εγκατάσταση και την απεγκατάσταση εργοταξίου, την αμοιβή μηχανικού, την αμοιβή τεχνικού ασφαλείας, την αμοιβή εργοδηγού, τα εκτός έδρας έξοδα των εργαζομένων της για σίτιση, διαμονή και αποζημίωση εκτός έδρας, τις συμβατικές της υποχρεώσεις την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, το ενδιαφέρον της για την ανάληψη της συγκεκριμένης εργασίας, την απασχόληση των μηχανημάτων της την συγκεκριμένη περίοδο σε άλλα έργα και πολλούς άλλους λόγους, που φυσικά δεν γνωρίζει. Όμως, όπως προεκτέθηκε, η προσφορά της εν λόγω εταιρίας για την τοποθέτηση των στηθαίων ασφαλείας δεν την αφορά και δεν λήφθηκε από εκείνη υπόψιν για την αιτιολόγηση του κόστους. Ακολουθώντας, υποστηρίζει πως η εταιρία A..ΑΕ, όπως εμφανώς προκύπτει και από την επωνυμία της, είναι εταιρία παραγωγής προκατασκευασμένων στηθαίων εκ σκυροδέματος. Η προσφορά της αφορά την προμήθεια με παράδοση στον τόπο του έργου των εν λόγω στηθαίων και,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

ως εκ τούτου, την εκφόρτωση και την τοποθέτηση αυτών κατά μήκος του έργου. Η εκφόρτωση με τοποθέτηση τους απευθείας κατά μήκος του δρόμου, όπου προορίζονται, αποτελεί και εγκατάστασή τους στην τελική τους θέση, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω μετακίνησή τους. Όλες οι λοιπές εργασίες, που απαιτεί το αντίστοιχο άρθρο E-1.30.3 του Περιγραφικού Τιμολογίου Οδοποιίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, εκτελούνται από την ίδια, όπως φαίνεται αναλυτικά και στην παρακάτω ανάλυση κόστους της συγκεκριμένης εργασίας του τεύχους της Αιτιολογικής Εκθέσεως και δη στην σελίδα 106 του τεύχους τούτου αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «52.Στηθαία οδού από σκυρόδεμα, προκατασκευασμένα, με ικανότητα συγκράτησης H2, λειτουργικού πλάτους W4, ύψους 0,80 m, κατηγορίας σφοδρότητας πρόσκρουσης B, αγκυρούμενα ή εγκιβωτισμένα, E-1.30.3 A) Υλικά: Α..Α.Ε. μέτρο μήκους 108,00€ B) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού 0,02X11,09=0,2218€ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου 0,03X 14,25=0,4275€ Σύνολο 108,6493€ Στρογγυλοποίηση 109,00€/MM, δηλαδή, υποστηρίζει πως η εταιρία Α..ΑΕ παράγει τα στηθαία ασφαλείας στο εργοστάσιο της, τα φορτώνει σε δικό της γερανοφόρο φορηγό και τα παραδίδει με εκφόρτωση και τοποθέτηση (εγκατάσταση), κατόπιν απαίτησής τους, κατά μήκος του δρόμου αντί σε κάποιο άλλο χώρο αποθέσεως, ώστε να αποφεύγονται οι μετακινήσεις τους και έτσι έχει μικρότερο κόστος κατά την εκτέλεση της εν λόγω εργασίας. Ούτως ή άλλως με αυτόν τον τρόπο σε όλα τα έργα γίνεται η προμήθεια με παράδοση στον τόπο του έργου όλων ανεξαιρέτως των υλικών, τα οποία εκφορτώνονται-τοποθετούνται (εγκαθίστανται) στον χώρο, που του υποδεικνύει ο αγοραστής. Προφανώς σε πλείστες περιπτώσεις, όπως και στην συγκεκριμένη, η μεταφορά γίνεται με γερανοφόρο φορηγό για την φόρτωση και την εκφόρτωσή τους. Εν συνεχεία, αναφέρει πως όλες οι απαιτούμενες εργασίες εκτελούνται από την ίδια και το κόστος των περιλαμβάνεται στην παραπάνω ανάλυση κόστους, όπου ξεκάθαρα η εταιρία Α..ΑΕ αναφέρεται αποκλειστικά και μόνον στο κόστος των υλικών. Η τιμή της προμηθείας αφορά μόνον την εργασία «Στηθαία οδού από σκυρόδεμα, προκατασκευασμένα, με ικανότητα συγκράτησης H2, λειτουργικού πλάτους W4, ύψους 0,80 m, κατηγορίας σφοδρότητας πρόσκρουσης B,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

αγκυρούμενα ή εγκιβωτισμένα». Σε αντίθεση δε με τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα εταιρία, αναφέρει πως διαπιστώνονται ευχερώς τα ακόλουθα: «Στην ανωτέρω τιμή δεν περιλαμβάνεται: -το κόστος διαμόρφωσης της βάσης έδρασης των στηθαίων ή εγκιβωτισμός αυτών.». Τέλος, από την παραπάνω ανάλυση διαπιστώνεται ότι έχουν υπολογισθεί μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτη. Ακολούθως, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως στη σελίδα 234 της Αιτιολογικής Εκθέσεως αναφέρεται ότι μεταξύ άλλων περιλαμβάνεται στο Έμμεσο Κόστος του Έργου και ο γερανός: «B6. Λειτουργία Μηχανημάτων γενικής χρήσης, 39.695,10€ π.χ. γερανοί, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, ποσού 39.695,10€ ». Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως, σε κάθε περίπτωση, οι συγκεκριμένες εργασίες δύνανται να γίνουν χωρίς χρήση γερανού αλλά με ικρίωματα. Ικρίωματα αναφέρονται στον Πίνακα Απαιτούμενου Μηχανικού Εξοπλισμού στην σελίδα 30 της αιτιολογικής εκθέσεως και πως η σχετική εργασία περιλαμβάνεται στην Ανάλυση Κόστους στις σελίδες 120 έως και 124 της αιτιολογικής εκθέσεως, στην οποία επί λέξει αναφέρονται τα ακόλουθα: «65.Γέφυρες σήμανσης, E-13 A) Υλικά: P. B.(Προσφορά) χιλιόγραμμα 1,60€ B) Εργασία: Τεχνίτης, μικροϋλικά ανηγμένα σε ώρες Τεχνίτου 0,010X 14,25=0,1425€ Σύνολο 1,7425€ Στρογγυλοποίηση 1,75€/χγρ. 66.Δικτύωματα στήριξης μεγάλων πλευρικών πινακίδων, E-14 A) Υλικά: P. B.(Προσφορά) χιλιόγραμμα 1,60€ B) Εργασία:Τεχνίτης, υλικά, μικροϋλικά ανηγμένα σε ώρες Τεχνίτου 0,01X 14,25=0,1425€ εργάτης ώρα 0,01X10,06=0,1006€ Σύνολο 1,8431€ Στρογγυλοποίηση 1,85€/χγρ.»». Εν συνεχεία, επί του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι «.....Άλλα κόστη που αφορούν στο Φυσικό Μέρος 4: Σύμφωνα με το συνημμένο στο τεύχος αιτιολόγησης ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της Γ.... Α.Ε. και της εταιρείας Δ... (σελίδες 153-154) η Δ... θα διαθέσει αντί μισθώματος 30.000,00€ μία Φρέζα ασφαλικού, ένα διαστρωτήρα ασφάλτου (FINISHER) και ένα μηχάνημα ψεκασμού συγκολλητικής επάλειψης και ασφαλικής προεπάλειψης (FEDERAL) τμήμα το οποίο δεν έχει συμπεριληφθεί στο τεύχος αιτιολόγησης και προστίθεται στο κόστος του έργου.....», αναφέρει πως οι δαπάνες μισθώσεως, ασφαλίσεως και λοιπών εξόδων των μηχανημάτων περιλαμβάνονται στο Έμμεσο Κόστος του Έργου και δη στην σελίδα 234 της αιτιολογικής εκθέσεως στην οποία αναφέρονται επί

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

λέξει τα εξής: «B6. Λειτουργία Μηχανημάτων γενικής χρήσης, 39.695,10€» και στην σελίδα 233 «Δαπάνες μίσθωσης, τελών, ασφάλισης κλπ μηχανημάτων 90.000,00€». Ακολούθως, υποστηρίζει πως είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «.....Άλλα κόστη που αφορούν το Φυσικό Μέρος 5. Όμως για την εκτέλεση της εργασίας είναι απαραίτητο να απασχοληθεί ένα διμελές συνεργείο που θα τοποθετεί/μεταφέρει τις πινακίδες στις νέες θέσεις, θα ελέγχει την θέση των πινακίδων και θα αντικαταστεί τις φθαρμένες για 120 ημέρες όπως περιγράφεται στο χρονοδιάγραμμα εργασιών που συνοδεύει το τεύχος της αιτιολόγησης. Το συνεργείο θα αποτελείται από δύο (2) εργάτες με συνολικό ημερήσιο κόστος (σελίδα 145 τεύχους αιτιολόγησης) $2 \times 80,52 = 161,04 / \text{ημέρα} \times 150 \text{ ημέρες} = 24.156,00 \text{€}$ (τίθεται τιμή 25.000,00€ για να συμπεριληφθεί το κόστος μεταφοράς στον τόπο εκτέλεσης του έργου των απαιτούμενων πινακίδων).....» διότι το κόστος τέτοιων βοηθητικών εργασιών του έργου, όπως οι παραπάνω, είναι ανηγμένες στις εργασίες του έργου και δεν κοστολογούνται, σημειώνει δε ότι η προχειρότητα και η αγωνία για την απόδειξη μεγαλύτερου κόστους του έργου φαίνεται και παραπάνω, όπου η προσφεύγουσα εταιρία πρώτα αναφέρει 120 ημέρες και μετά 150 ημέρες. Η Αναθέτουσα Αρχή επί του λόγου αυτού υποστηρίζει πως, σύμφωνα με την Εγκύκλιο 9/2017, η οποία παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το άρθρο 53 παρ. 7 περ. Θ' του Ν.4412/2016, για την Ανάλυση των Γενικών εξόδων του έργου και του εργολαβικού οφέλους και στην οποία αναφέρεται ότι «.....Πρόκειται για μια πρώτη, αδρή προσέγγιση για την κατανομή των επιμέρους ποσοστών του εμμέσου κόστους του έργου δηλαδή των Γενικών Εξόδων και ενός ευλόγου προσδωκόμενου Εργολαβικού Οφέλους (ΓΕ & ΟΕ). Η θεώρηση έγινε με κάποιες «μέσες» συνθήκες, δηλαδή έργο προϋπολογισμού της τάξεως 1.000.000€ συμβατικής διάρκειας 12 μηνών.....», προκύπτει ότι σε αυτήν αναφέρονται ποσοστά και είδη κόστους γενικών εξόδων, τα οποία μπορούν να διαφοροποιηθούν συναρτήσει του προϋπολογισμού και της χρονικής διάρκειας του έργου αλλά και των ειδικών συνθηκών λειτουργίας κάθε οικονομικού φορέα και πως, με βάση τα παραπάνω και συνεκτιμώντας το γεγονός πως ο Οικονομικός Φορέας έχει εκτελέσει πρόσφατα, έργα παρόμοιου τεχνικού αντικειμένου και προϋπολογισμού και με πολύ μεγαλύτερη έκπτωση (για τα

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

οποία έχει επισυνάψει στην αιτιολόγησή του σχετικές βεβαιώσεις έντεχνης και εμπρόθεσμης εκτέλεσης από τους αρμόδιους φορείς), υπέρ της αποδοχής της προσφοράς του. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει πως η Αναθέτουσα Αρχή δεν εξέφερε την παραμικρή άποψη και δεν απάντησε στις αιτιάσεις της για το άμεσο κόστος που επικαλείται στην αιτιολογία της η παρεμβαίνουσα και τους ισχυρισμούς της περί του ζημιογόνου της προσφοράς της ως άνω και για το έμμεσο κόστος, κάνει λόγο στην αδρή προσέγγιση της Εγκυκλίου 9/2017, παραγνωρίζοντας ότι τα ποσοστά, τη διάρθρωσή και τη μεθοδολογία της Εγκυκλίου 9/2017, επέλεξε οικειοθελώς και τα εφάρμοσε αυθαίρετα και εσφαλμένα η παρεμβαίνουσα και, συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή, δεν απαντά αιτιολογημένα ούτε στις αιτιάσεις της για το έμμεσο κόστος.

14. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Εν προκειμένω, η Αναθέτουσα Αρχή κάλεσε την παρεμβαίνουσα με το υπ' αρ. πρωτ. οικ. .../02.05.2023 έγγραφό της σε παροχή διευκρινίσεων ως προς την δηλωθείσα οικονομική προσφορά της, ειδικότερα, στο εν λόγω έγγραφο που εστάλη στις 02.05.2023 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ αναφερόταν *«Σας γνωρίζουμε ότι κατά τη διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών του Έργου του θέματος, τεκμαίρεται ότι η Οικονομική σας Προσφορά (α/α 281932) εμφανίζει απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από το Μέσο Όρο του συνόλου των Εκπτώσεων των Παραδεκτών Προσφορών που υποβλήθηκαν. Συνεπώς σύμφωνα με το Άρθρο 4.1.η., της Διακήρυξης χαρακτηρίζεται "ως ασυνήθιστα χαμηλή". Κατόπιν τούτου καλείστε εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών να αιτιολογήσετε την Προσφορά σας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η Αιτιολόγηση θα σταλεί μέσω της λειτουργίας "Επικοινωνία" του υποσυστήματος του ΕΣΗΔΗΣ.»*. Η παρεμβαίνουσα απάντησε στην ανωτέρω πρόσκληση με αποστολή, ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 20.05.2023 το έγγραφό της με τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΤΟΥ Ν. 4412/2016». Με τις διατάξεις του άρ. 32 Ν. 4782/2021 προστέθηκε στο άρθρο 88 Ν. 4412/2016 η παρ. 5α, με την οποία εισήχθη, συγκεκριμένα ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, νομοθετικό τεκμήριο για την εμφάνιση μίας προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι τεκμαίρονται ως ασυνήθιστα χαμηλές οι προσφορές εκείνες που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη του δέκα τοις εκατό (10%) από τον μέσο όρο του συνόλου των παραδεκτών προσφορών. Αναλυτικότερα, όπως επεξηγείται και στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021, με τις εν λόγω διατάξεις καθορίζεται ένα «*συνδυσασμένο όριο έκπτωσης*» άνω του οποίου η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να καλέσει τον οικονομικό φορέα να αιτιολογήσει την προσφερόμενη τιμή και ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να υποβάλει έγγραφες εξηγήσεις, τυχόν δε άρνησή του επάγεται την κήρυξη της προσφοράς του ως απαράδεκτη και την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής. Ειδικότερα, μετά τη θέσπιση του ανωτέρω ορίου έκπτωσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν διαθέτουν πλέον διακριτική ευχέρεια να εκτιμήσουν εάν μία προσφορά που αποκλίνει κατά 10% από τον μέσο όρο των εκπτώσεων των λοιπών παραδεκτών προσφορών του διαγωνισμού εμφανίζεται κατ' αρχήν ως ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά υποχρεούνται, κατά δεσμία αρμοδιότητα πλέον, να καλέσουν τον εν λόγω προσφέροντα για παροχή εξηγήσεων επί της προσφερθείσας τιμής. Εξακολουθούν, ωστόσο, να εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του άρθρου 88 Ν. 4412/2016 σχετικά με την παροχή εξηγήσεων από τους οικονομικούς φορείς και την αξιολόγηση αυτών από τις αναθέτουσες αρχές. Έτσι, για την τεκμηρίωση της προσφερόμενης τιμής, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να αποδείξουν με κάθε πρόσφορο τρόπο, και – ενδεικτικώς, αλλά όχι αποκλειστικώς – με αναφορά στα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 88 Ν. 4412/2016 την σοβαρότητα και την φερεγγυότητα των προσφορών τους σε σχέση με την συγκεκριμένη υπό ανάθεση σύμβαση (βλ. ΔΕΕ C–568/13, 18.12.2014, Azienda Ospedaliero-Universitaria di Careggi-Firenze EU:C:2014:2466, σκ. 50, C-599/10, 29.03.2021, AE SAG ELV Slovensko κ.λπ., EU:C:2012:191, σκέψεις 29 και 30). Και ναι μεν τα στοιχεία του άρθρου 88 παρ. 2 Ν. 4412/2016 αναφέρονται ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, τούτο, όμως, δεν σημαίνει ότι οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να τεκμηριώσουν την προσφερόμενη τιμή με στοιχεία κρίσιμα σε σχέση με την συγκεκριμένη σύμβαση, και όχι με την εν γένει επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή με

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

προηγούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες (πρβλ. ΔΕΕ Slovensko, ο.π., σκ. 30, ΔΕφΑθηνών σε Συμβούλιο 120/2020). Περαιτέρω, στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται η ανάπτυξη μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του διαγωνιζομένου ενός ουσιαστικού διαλόγου, ο οποίος πρέπει να λαμβάνει χώρα σε χρόνο κατάλληλο, ήτοι κατά την αξιολόγηση των προσφορών και πριν τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση της σύμβασης, με σκοπό την αποτροπή αυθαίρετων εκτιμήσεων της αναθέτουσας αρχής και τη διασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού μεταξύ των υποψηφίων αναδόχων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν αποκλείεται, μετά την αρχική εκτίμηση των απαντήσεων των οικονομικών φορέων, να κληθούν αυτοί εκ νέου, με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, να αιτιολογήσουν τα σημεία των προσφορών τους που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες (πρβλ. ΣΤΕ 199/2021). Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αξιολογήσει το σύνολο των υποβαλλόμενων στοιχείων και να κρίνει επ' αυτών με αιτιολογημένη κρίση, πριν την απόφασή της για την αποδοχή ή την απόρριψη της προσφοράς. Εκ τούτων παρέπεται ότι η αξιολογική κρίση ως προς τις παρασχεθείσες εξηγήσεις επί της εκάστοτε κατατεθείσας προσφοράς διαγωνιζομένου πρέπει να γίνεται πρωτογενώς από την αναθέτουσα αρχή, η οποία οφείλει να προβεί σε ευρύ έλεγχο ουσίας των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, ενώ οι κρίσεις της υπόκεινται σε έλεγχο αιτιολογίας από τα αρμόδια όργανα, όπως εν προκειμένω η ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΕλΣυν Μειζ. 804/2018). Εξάλλου, σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωσή της να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιαστικών ισχυρισμών. Η απάντηση αυτή πρέπει να είναι νομίμως αιτιολογημένη, η δε νομιμότητα και επάρκεια της σχετικής αιτιολογίας αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από την ΕΑΔΗΣΥ (βλ. ΣΤΕ 7μ 726/2022, ΣΤΕ 199/2021, 154/2021, ΕΑ ΣΤΕ 12/2020). Ωστόσο, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων, με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣΤΕ 7μ 726/2022, σκ. 32, ΑΕΠΠ 1554/2021, σκ. 11), προς την οποία, άλλωστε, η

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

αναθέτουσα αρχή υποχρεούται κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016 να υποβάλλει απόψεις, με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προβαλλόμενης πράξης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον διαπιστωθεί από την ΕΑΔΗΣΥ, κατά την εξέταση προβαλλόμενων ειδικών και συγκεκριμένων ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ότι ένας προσφέρων υπολόγισε κονδύλια για την εκτέλεση της σύμβασης, το ύψος των οποίων κρίνεται ανεπαρκές, ο αποκλεισμός του διαγωνιζομένου από τη διαδικασία ανάθεσης αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, αφού αυτή κρίνει αιτιολογημένα ότι τα στοιχεία που παρείχε ο διαγωνιζόμενος δεν εξηγούν ικανοποιητικά την προσφερόμενη τιμή και ότι αυτή δεν επαρκεί για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυνάμενης να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020). Στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα προέβη σε ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, με συνέπεια η Αναθέτουσα Αρχή να υποχρεούται όπως απαντήσει νομίμως επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών, ειδικότερα ως προς τα ποσά του προϋπολογισμού του έργου. Εντούτοις, ουδόλως προκύπτει από τις υποβληθείσες από την Αναθέτουσα Αρχή απόψεις ότι παρέθεσε αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προβαλλόμενης πράξης, αναφερόμενη, ιδίως, στις αιτιάσεις της προσφεύγουσας ως προς τα κόστη που συγκροτούν την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Επομένως, ενόψει της αρμοδιότητας της Αναθέτουσας Αρχής να κρίνει περί των παρεχομένων από τον διαγωνιζόμενο στοιχεία, ήτοι εάν αυτά επαρκούν για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυνάμενης να υποκαταστήσει αυτήν ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020), η υπόθεση θα έπρεπε να αναπεμφθεί στην Αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να ασκήσει την κατ' άρ. 88 του Ν. 4412/2016 και 4.1 περ. η της Διακήρυξης αρμοδιότητά της σχετικά με τις προβαλλόμενες, ειδικότερα, από την

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

προσφεύγουσα με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή αιτιάσεις που αφορούν στο έμμεσο και άμεσο κόστος της προσφοράς. Εντούτοις, ενόψει της αποδοχής, κατά τα κατωτέρω, του τέταρτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η εν λόγω κλήση παρέλκει.

15. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η παρεμβαίνουσα μη νομίμως δεν συμπλήρωσε στο ΕΕΕΣ το πεδίο που αφορά στους υπεργολάβους Μέρος ΙΙ, Ενότητα Δ, παρόλο που αυτοί ήταν γνωστοί, καθόσον τους δήλωσε στην αιτιολόγηση που υπέβαλε και μη νόμιμα δεν κατέθεσε, ως όφειλε, και ΕΕΕΣ των υπεργολάβων που θα χρησιμοποιήσει και επομένως η προσφορά της όφειλε να απορριφθεί. Ειδικότερα στην αιτιολόγηση της οικονομικής της προσφοράς, η ως άνω εταιρία προσκομίζει και επικαλείται για την κοστολόγησή της, τις προσφορές και τα αιτήματά της προς συγκεκριμένους υπεργολάβους, οι οποίοι προσφέρουν τιμές για την εκτέλεση ολόκληρων εργασιών και τμημάτων του έργου και, πιο συγκεκριμένα, για την εκτέλεση των εργασιών ασφαλικής προεπάλειψης, ασφαλικής συγκολλητικής επάλειψης, ασφαλικών στρώσεων βάσης συμπυκνωμένου πάχους 5 εκατοστών, και αντιολισθητικής ασφαλικής στρώσης μεταβλητού πάχους, ασφαλικές συνδετικές (ισοπεδωτικές) στρώσεις συμπυκνωμένου πάχους 5 εκατοστών, ασφαλικές στρώσεις κυκλοφορίας συμπυκνωμένου πάχους 5εκ με χρήση κοινής ασφάλτου, αντιολισθητικής στρώσης πάχους 4 εκατοστών με χρήσης κοινής ασφάλτου, η παρεμβαίνουσα επικαλείται στη σελίδα 233 του τεύχους αιτιολόγησής της, την προσφορά της εταιρίας Δ..., η οποία θα προσφέρει όλες τις εργασίες ασφαλτόστρωσεις που περιλαμβάνουν εκτός από την προμήθεια και μεταφορά, και τη διάστρωση και συμπύκνωση, ήτοι η ανωτέρω τρίτη εταιρία, στην οποία στηρίζεται για την κοστολόγηση του έργου η παρεμβαίνουσα, θα απασχοληθεί ως Υπεργολάβος στο συγκεκριμένο έργο. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως, για την εργασία εγκατάστασης προκατασκευασμένων στηθαίων από σκυρόδεμα στο έργο, η παρεμβαίνουσα στις σελίδες 181-184 του Τεύχους αιτιολόγησής της, επικαλείται την οικονομική προσφορά της εταιρίας Α..ΑΕ, η οποία όχι μόνο προμηθεύει αλλά αναλαμβάνει τις εργασίες εγκατάστασης στο έργο από εξειδικευμένο συνεργείο της

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

συμπεριλαμβανομένου του γερανού, περιλαμβανομένης της αγκύρωσης ή του εγκιβωτισμού σε σκυρόδεμα των στηθαίων, όπως αναφέρει η προσφορά της, ήτοι, η παραπάνω απασχολείται ως Υπεργολάβος στο έργο, αναλαμβάνοντας την πλήρη εγκατάσταση στο έργο όλων των αμφίπλευρων και μονόπλευρων στηθαίων ασφαλείας. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, σύμφωνα με τη συνημμένη, στο τεύχος αιτιολόγησης, στις σελίδες 185-186. Οικονομική προσφορά της εταιρίας P. B., την οποία επικαλείται και προσκομίζει η παρεμβαίνουσα, η τιμή των 162,00€/m² που προσφέρεται για την εργασία με τίτλο «Διαφανή ανακλαστικά αντιθορυβικά πετάσματα (ηχοπετάσματα)» δηλαδή την προμήθεια και την τοποθέτηση όλων των απαιτούμενων υλικών για την έντεχνη εκτέλεση της όπως περιγράφεται στο άρθρο E-18 του περιγραφικού τιμολογίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (βλ. σελίδα 186 τεύχους αιτιολόγησης), ισχυρίζεται δηλαδή ότι αφορά στην πλήρη εργασία, ήτοι την προμήθεια και την τοποθέτηση όλων των απαιτούμενων υλικών για την έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, καθώς όπως αυτολεξεί αναφέρει η προσφορά της P. B., η προσφερόμενη τιμή των 162€/m² αφορά «Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (m²) εγκατεστημένου αντιθορυβικού πετάσματος», υποστηρίζει, δε, ότι η ως άνω κάνει ευθέως μνεία στο άρθρο E-18 του Περιγραφικού τιμολογίου που περιλαμβάνει εργασία εγκατάστασης, οπότε εκτελεί πλήρως μία εργασία του τιμολογίου και η παρεμβαίνουσα δεν δήλωσε στο ΕΕΕΣ αυτήν, ούτε η τελευταία προσκόμισε ΕΕΕΣ. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται πως, για την εκτέλεση της εργασίας «Σκληρός χάλυβας προέντασης 150/170» η οικονομική προσφορά της εταιρείας M. Z. αφορά όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται (σελίδα 165 τεύχους αιτιολόγησης) την πλήρη εργασία κατασκευής της συγκεκριμένης εργασίας αφού «Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που περιγράφονται στο σχετικό άρθρο» όπως άλλωστε έχει ζητηθεί στο από 07.03.2023 αίτημα προσφοράς της παρεμβαίνουσας («Κύριε Z...καλημέρα. Σας παρακαλώ να μας δώσετε προσφορά για σίδηρο ΠΡΟΕΝΤΑΣΗΣ 18.000 kg (Προμήθεια και Τοποθέτηση για Θέρμη Θεσσαλονίκης), Εθνική Οδός Θεσσαλονίκη – Μουδανιά»). Βάσει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, μολονότι η παρεμβαίνουσα στην αιτιολόγησή της ρητά επικαλείται τις πρόσφορες των Υπεργολάβων τις

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

οποίες προσκόμισε με την αιτιολόγηση της, ωστόσο στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε στο Μέρος II, Ενότητα «Δ: Πληροφορίες σχετικά με υπεργολάβους στην ικανότητα των οποίων δεν στηρίζεται ο οικονομικός φορέας. Απάντησε «Δεν βασίζεται σε ικανότητες άλλων οντοτήτων» Ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας; απάντησε: Όχι, ήτοι έγινε παρανόμως δέκτη λόγω μη δήλωσης στο ΕΕΕΣ της πρόθεσής της να προσφύγει σε υπεργολάβους (τους ανωτέρω που δήλωσε στην αιτιολόγησή της), προεχόντως δε λόγω της παραλείψεως να υποβάλλει ξεχωριστά ΕΕΕΣ για τους ως άνω υπεργολάβους που προτίθεται να χρησιμοποιήσει, υποστηρίζει, επιπλέον, ότι οι ανωτέρω πλημμέλειες δεν μπορούν να τύχουν συμπληρώσεως/ διευκρινίσεως, στο πλαίσιο του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του ν. 4782/2021, διότι, εν προκειμένω τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της ήδη υποβληθείσας προσφοράς. Εν συνεχεία, παραθέτει αποσπάσματα αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ. Η παρεμβαίνουσα, ως προς την Δ..., αναφέρει πως στη σελ. 30 του τεύχους της αιτιολογικής εκθέσεως αναφέρονται τα ακόλουθα: «.....Για να κοστολογήσουμε τα άρθρα του τιμολογίου λάβαμε υπόψη μας τις εξής παραμέτρους: Προσφορές υπεργολάβων για εργασίες κατασκευής προκειμένου να αντλήσουμε συγκριτικά στοιχεία για το κόστος της εκτέλεσης των αντίστοιχων εργασιών από την εταιρία μας.....», ήτοι, υποστηρίζει πως, για την σύνταξη της προσφοράς της, αναζήτησε προσφορές άλλων εταιριών συναφών με το συγκεκριμένο αντικείμενο της εργασίας, το οποίο ήθελε να κοστολογήσει, ώστε να έχει συγκριτικά στοιχεία κόστους για τις συγκεκριμένες εργασίες, το οποίο αναφέρει πως διαπιστώνει και η Επιτροπή Διαγωνισμού, που, στο Πρακτικό της 1 αναφέρει τα ακόλουθα: «Ο Οικονομικός Φορέας Γ.... ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στην αιτιολόγηση του περιλαμβάνει ανάλυση του κόστους του έργου με λεπτομερώς κοστολογημένες τις εργασίες κατ' άρθρο. Για την κοστολόγηση των άρθρων του τιμολογίου έλαβε υπόψη: Β) Προσφορές υπεργολάβων για σχετικές εργασίες κατασκευής προκειμένου να συγκριθεί το κόστος κατασκευής αντίστοιχων εργασιών από την εταιρεία.».

Εν συνεχεία, αναφέρει απόσπασμα της δοθείσας αιτιολόγησης, σελ. 26, 174-176 και 94-103, από τα οποία υποστηρίζει πως προκύπτει (α) ότι στην ανάλυση

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

κόστους δεν χρησιμοποίησε την προσφορά της εταιρίας Δ..., που αφορά στην προμήθεια και την κατασκευή των ασφαλικών εργασιών, προκειμένου να εξάγει το κόστος κατασκευής αυτών, (β) ότι την συγκεκριμένη προσφορά, όπως και άλλες προσφορές, την χρησιμοποίησε ως συγκριτικό στοιχείο για να αναδείξει ότι το εξαγόμενο με την ανάλυσή της κόστος των ασφαλικών εργασιών, με δική της αποκλειστικά εργασία, είναι μεγαλύτερο του κόστους της προσφοράς άλλων εταιριών, (γ) ότι όπως άλλωστε διαπιστώνεται από τις αναλύσεις κόστους των ασφαλικών εργασιών στις σελίδες 94 – 103 της αιτιολογικής εκθέσεως, χρησιμοποίησε αποκλειστικώς και μόνον τις τιμές της προμηθείας των υλικών από την ECO για την άσφαλο και τα υπόλοιπα από την εταιρία παραγωγής ασφαλικών Δ..., η οποία γειτνιάζει με την περιοχή εκτέλεσης του έργου, με πολλαπλά οφέλη από την μείωση του μεταφορικού έργου των ασφαλικών, και ως εργασία αναλύεται χωριστά η εργασία με προσωπικό της και πως, συνεπώς, ουδαμού στην αιτιολογική έκθεση ανέφερε τη χρήση υπερβολάβου για την εκτέλεση των ασφαλικών εργασιών, όπως εσφαλμένως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα εταιρία. Σχετικά με την εταιρία Α..ΑΕ, υποστηρίζει ότι, όπως προκύπτει και από την επωνυμία της, είναι εταιρία παραγωγής προκατασκευασμένων στηθαίων εκ σκυροδέματος, η προσφορά της, δε, αφορά στην προμήθεια με παράδοση στον τόπο του έργου και, ως εκ τούτου, την εκφόρτωση με τοποθέτηση αυτών κατά μήκος του έργου. Η εκφόρτωση των στηθαίων με τοποθέτηση τους απευθείας κατά μήκος του δρόμου, όπου προορίζονται, αποτελεί και εγκατάστασή τους στην τελική τους θέση, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω μετακίνησή τους. Όλες οι λοιπές εργασίες, που απαιτεί το αντίστοιχο άρθρο Ε-1.30.3 του Περιγραφικού Τιμολογίου Οδοποιίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ισχυρίζεται πως εκτελούνται από την ίδια, όπως φαίνεται αναλυτικά και στην Ανάλυση κόστους της συγκεκριμένης εργασίας του τεύχους της Αιτιολογικής Εκθέσεως που παραθέτει, ήτοι τη σελ. 106, και αναφέρει πως όλες οι απαιτούμενες εργασίες εκτελούνται από την ίδια και το κόστος των περιλαμβάνεται στην ανάλυση κόστους, όπου η εταιρία Α..ΑΕ αναφέρεται αποκλειστικά και μόνον στο κόστος των υλικών, η τιμή, δε, της προμηθείας αφορά μόνον την εργασία «Στηθαία οδού από σκυρόδεμα, προκατασκευασμένα, με ικανότητα συγκράτησης Η2,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

λειτουργικού πλάτους W4, ύψους 0,80 m, κατηγορίας σφοδρότητας πρόσκρουσης B, αγκυρούμενα ή εγκιβωτισμένα», σε αντίθεση δε με τα αναφερόμενα από την προσφεύγουσα εταιρία, στην προσφορά της εταιρίας Α..ΑΕ αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «Στην ανωτέρω τιμή δεν περιλαμβάνεται: -το κόστος διαμόρφωσης της βάσης έδρασης των στηθαίων ή εγκιβωτισμός αυτών». Αντιθέτως δε προς τα αναφερόμενα στην προσφορά της εταιρίας Α..ΑΕ, η προσφεύγουσα εταιρία ισχυρίζεται ψευδώς ότι δήθεν η εταιρία αυτή «.....όχι μόνο προμηθεύει αλλά αναλαμβάνει τις εργασίες εγκατάστασης στο έργο από εξειδικευμένο συνεργείο της συμπεριλαμβανομένου του γερανού, περιλαμβανομένης της αγκύρωσης ή του εγκιβωτισμού σε σκυρόδεμα των στηθαίων...». Δηλαδή, υποστηρίζει ότι, η προσφεύγουσα, ενεργώντας τεχνηέντως και προκειμένου να εμφανίσει την εταιρία Α..ΑΕ ως υπεργολάβο της, επικαλείται την αναλυτική διατύπωση του κάθε είδους των διαφόρων προκατασκευασμένων στηθαίων της προσφοράς, ήτοι αυτών που προορίζονται να είναι αγκυρούμενα σε ασφαλτο ή μπετόν καθαριότητας, αυτών που προορίζονται να είναι εγκιβωτισμένα εκατέρωθεν ή με επίχωση όπισθεν (σε μονή ή διπλή νησίδα), αυτών που προορίζονται να είναι εγκιβωτισμένα εκατέρωθεν με ασφαλτο 4-5 cm. Σχετικά με την Ρ. Β., η προσφεύγουσα αναφέρει πως στην προσφορά της αναφέρεται ότι «Μετά από ζήτησή σας, σας αποστέλλουμε συνημμένα οικονομική προσφορά για την προμήθεια των παρακάτω υλικών». Σε αυτά δε τα υλικά περιλαμβάνονται «Διαφανή ανακλαστικά αντιθορυβικά πετάσματα (ηχοπετάσματα) E-18. Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (m²) εγκατεστημένου αντιθορυβικού πετάσματος» και πως η σημείωση E-18 αναφέρεται στο αντίστοιχο άρθρο του Περιγραφικού Τιμολογίου των έργων Οδοποιίας για να δηλώσει ότι το υλικό, που θα προμηθεύσει η επιχείρηση αυτή, ανταποκρίνεται στο υλικό, που περιγράφεται αναλυτικά στο συγκεκριμένο άρθρο, αναφέρει, δε ότι το ίδιο πράττει η επιχείρηση αυτή για όλα τα υλικά, για τα οποία υποβάλλει προσφορά για την προμήθειά τους, αναφέρει, επιπλέον, ότι η σημείωση «εγκατεστημένου», που περιέχεται στην προσφορά της αναφέρεται στον τρόπο επιμετρήσεως του υλικού, το οποίο θα προμηθεύσει και στον τρόπο καταβολής του τιμήματος αυτού, το οποίο θα της καταβληθεί, μόνον σε περίπτωση αποδοχής της

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

προσφοράς της και προμήθειας του υλικού, το οποίο θα εγκατασταθεί χωρίς «φύρα», συνεπώς, υποστηρίζει πως η προσφορά της επιχειρήσεως Ρ. Β.Σ αφορά μόνον στα υλικά, και πως η συμμετοχή της στην κοστολόγηση του έργου αφορά μόνον στην προμήθεια των υλικών και ξεχωριστά υπολογίζεται η εργασία και ότι στην κοστολόγηση την συμμετοχή της ανωτέρω υπολόγισε μόνον για την προμήθεια των υλικών και, άρα, η συμμετοχή της στο κόστος του έργου αφορά αποκλειστικά και μόνον την προμήθεια υλικού παραδοτέου στον τόπο του έργου και δεν είναι αυτή υπερβολάβος της. Ακόμη, αναφέρει για την επιχείρηση Μ. Ζ. προσέφερε μόνον την προμήθεια των ανωτέρω υλικών, προς τούτο στην αναλυτική κοστολόγηση του έργου υπολόγισε την προσφορά της ότι προσέφερε αποκλειστικά και μόνον ως προμήθεια υλικού, προσαύξησε δε την συγκεκριμένη τιμή για απομείωση, φθορά και μικροϋλικά και ξεχωριστά υπολόγισε το κόστος της εργασίας, όπως αποδεικνύεται από το απόσπασμα της αναλύσεως κόστους του τεύχους της αιτιολογικής εκθέσεως (βλ. τις σελίδες 73 και 74 αυτής). Η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως, σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 10/2015 της ΕΑΑΔΗΣΥ “ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ”, “...Ως υπερβολαβία ορίζεται η εξ επαχθούς αιτίας σύμβαση μίσθωσης έργου, δια της οποίας ο ανάδοχος σύμβασης αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις έναντι άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων, μη συνδεόμενων με τον εργοδότη με νομικό δεσμό **και με σκοπό την εκτέλεση μέρους της σύμβασης**. Ο ανάδοχος παραμένει μόνος υπεύθυνος για το εκτελούμενο από τον υπερβολάβο μέρος. Η συμβατική σχέση μεταξύ υπερβολάβου και εργολάβου διέπεται από τα άρθρα 681 επομ.ΑΚ. Ο υπερβολάβος διακρίνεται από τον προμηθευτή δημόσιας σύμβασης, καθώς ο υπερβολάβος αναλαμβάνει να υλοποιήσει - εκτελέσει μέρος του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης, ενώ ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παράσχει – διαθέσει συγκεκριμένο/α αγαθό/ά στο εν λόγω πλαίσιο. Υπό την ως άνω έννοια, έχει κριθεί πως, σε διαδικασία ανάθεσης εκπόνησης μελέτης με αντικείμενο την αξιολόγηση περιβαλλοντικού θορύβου, ο τρίτος που παραχωρεί υλικοτεχνική υποδομή (ηχώμετρα) σε διαγωνιζόμενο δεν είναι υπερβολάβος αλλά προμηθευτής.....” και πως, ως εκ τούτου, οι προσφορές που έχουν ληφθεί από

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

τον οικονομικό φορέα στο πλαίσιο αιτιολόγησης προσφοράς, δεν τεκμηριώνουν υπεργολαβία και, συνεπώς δεν προκύπτει υποχρέωση δήλωσής τους στο ΕΕΣ. Με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η δεσμευτική συμφωνία/προσφορά του υπεργολάβου, η οποία δεν μπορεί να μεταβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, προφανώς και συνιστά -άλλως θα έπρεπε να συνιστά- για την αναθέτουσα αρχή τεκμήριο υπεργολαβίας, υποστηρίζει δε ότι, εάν η παρεμβαίνουσα δεν προτίθετο να χρησιμοποιήσει τις προσφορές αυτών δεν υπήρχε λόγος να τις προσκομίσει και να τις επικαλεστεί αλλά θα έπρεπε να αιτιολογήσει την οικονομική προσφορά της παραθέτοντας άλλα στοιχεία (π.χ. κόστος μίσθωσης μηχανημάτων, αριθμό τεχνιτών και εργατών που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση κάθε εργασίας, το ημερήσιο κόστος για τους τεχνίτες και τους εργάτες, ποια η απόδοση των μηχανημάτων και των συνεργείων κλπ.). Επί της παρέμβασης, αναφέρει πως, ως προς την εταιρεία Δ...στο τεύχος αιτιολόγησης της η παρεμβαίνουσα χρησιμοποιεί ακριβότερες τιμές από αυτές που της έχει προσφέρει η ανωτέρω στην οικονομική της προσφορά εφαρμόζοντας ένα τέχνασμα για να μην χαρακτηριστεί ως υπεργολάβος ενώ είναι ξεκάθαρη η σχέση μεταξύ των δύο εταιριών με την ενοικίαση των μηχανημάτων, την παραγωγή του ασφαλικού σκυροδέματος και τη χρήση των εγκαταστάσεων της για την ανακύκλωση της περίσσειας των εκσκαφών, ως προς την Α..αναφέρει πως η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της εφευρίσκει έναν εντελώς πρωτότυπο και αυθαίρετο ορισμό της λέξης «εγκατάσταση»: Κατ' αρχάς ισχυρίζεται ότι δεν συμπεριλαμβάνεται στην τιμή της προσφοράς της υπεργολάβου Α..., το κόστος διαμόρφωσης των βάσεων έδρασης των στηθαίων ή ο εγκιβωτισμός αυτών και ότι στην αιτιολόγηση της, ωστόσο, δεν έχει περιλάβει το κόστος της εργασίας αυτής ως δικό της κόστος, διότι δεν χρειάζεται να εκτελεστεί, από την ίδια, καθώς όλα τα προκατασκευασμένα στηθαία θα τοποθετηθούν στην τελική τους θέση από την υπεργολάβο Α..., επιπλέον, ισχυρίζεται ότι η «εγκατάσταση» σαν όρος σημαίνει τοποθέτηση και όχι ολοκληρωμένη εργασία με την εγκατάσταση του υλικού στην τελική του θέση, ωστόσο, στην ελληνική γλώσσα ο όρος απόθεση ή τοποθέτηση δεν είναι συνώνυμος με την εγκατάσταση. Περαιτέρω, ως προς την Ρ...Β., αναφέρει πως η προσφορά της είναι ξεκάθαρη και αφορά στην

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

προμήθεια και στην τοποθέτηση όλων των απαιτούμενων υλικών για την έντεχνη εκτέλεσή της όπως περιγράφεται στο άρθρο E-18 του περιγραφικού τιμολογίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (βλ. σελίδα 186 τεύχους αιτιολόγησης) και αφορά στην πλήρη εργασία δηλαδή στην προμήθεια και στην τοποθέτηση όλων των απαιτούμενων υλικών για την έντεχνη εκτέλεση της εργασίας. Ακόμη, αναφέρει πως η οικονομική προσφορά της εταιρίας Μ. Ζ. αφορά όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται (σελίδα 165 τεύχους αιτιολόγησης) στην πλήρη εργασία κατασκευής της συγκεκριμένης εργασίας αφού «Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που περιγράφονται στο σχετικό άρθρο» και συνεπώς αυτή είναι υπεργολάβος.

16. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Στο υποβληθέν από την παρεμβαίνουσα έγγραφο με τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΤΟΥ Ν. 4412/2016» παρατίθεται, στη σελ. 26 αναφέρεται πως *«ΑΣΦΑΛΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Για την προμήθεια, παραδοτέων στο έργο, του ασφαλτομείγματος, συγκολλητικής και προεπάλειψης, χρησιμοποιούμε το εργοστάσιο παραγωγής ασφαλτομείγματος της εταιρείας Δ..., που βρίσκεται στην πλησιέστερη δυνατή θέση προς το έργο και συνεπώς με μικρό κόστος μεταφορών. Η διάστρωση και συμπύκνωση του ασφαλτομείγματος και λοιπών εργασιών έχουμε συμφωνήσει να γίνει από την εταιρεία μας, με μηχανήματα της Δ..., που μας τα εκμισθώνει με ελάχιστο τίμημα μίσθωσης, ώστε να έχουμε το ελάχιστο δυνατό κόστος εκτέλεσης των ασφαλικών εργασιών. Συνημμένες είναι η προσφορά της και οι εγκεκριμένες συνθέσεις ασφαλτομείγματος... Με βάση την συνημμένη προσφορά της Ε... ΑΒΕΕ έγινε η κοστολόγηση των ασφαλικών εργασιών.»*. Στις σελ. 94-103/286 του ανωτέρω εγγράφου αναφέρεται *«41. Ασφαλική προεπάλειψη, Δ3 ...Α) Υλικά: Δ... (προσφορά) .. Εργασία: Εργασία, καύσιμα κλπ ανηγμένα σε εργασία.: Χειριστής ώρες 0,02X11,09= 0,2218€/M2 Σύνολο Στρογγυλοποίηση 0,53€/M2 ... 42. Ασφαλική συγκολλητική επάλειψη, Δ-4 Υλικά: Δ...(προσφορά) τετραγωνικό μέτρο 0,15€ Εργασία: εργασία, καύσιμα κλπ ανηγμένα σε εργασία.: Χειριστής ώρες*

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

0,01X11,09=0,11€/M2 Σύνολο 0,26€ Στρογγυλοποίηση 0,26€/M2
...43. Ασφαλτική στρώση βάσης συμπυκνωμένου πάχους 0,05, Δ-5.1 ...
Α. Υλικά (πλην ασφάλτου): Δ...(προσφορά) τετραγωνικό μέτρο 2,60€ Β.
Ποσοστό ασφάλτου κατα βάρος ασφαλτομίγματος =3,9% Φαινόμενη
πυκνότητα =2,433t/m³ ΑΡΑ 1m³ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ
(ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ) =2.433,00kgr 2.433kgr x 3.9% = 94,89 kgr/m³
ΑΣΦΑΛΤΟ Τιμή ασφάλτου 50/70 (Προσφορά ΕΚΟ παραδοτέα στη Δ...):
0,42937€/kg Ποσό ασφάλτου ανά μ2 στρώσης 0,05X94,89X0,42937=
2,03715€ Γ. Εργασία: (διάστρωση, κυλίνδρωση κλπ), καύσιμα κλπ
ανηγμένα σε Χειριστής ώρες 0,03X11,09=0,3327€ Σύνολο 4,9698€
Στρογγυλοποίηση 4,97€/M2 ... 4. Ασφαλτικές στρώσεις μεταβλητού
πάχους επιμετρούμενες κατά βάρος, Δ-6 ... Α.Υλικά (πλην ασφάλτου):
Δ...(προσφορά) Τόνος 20,00€ Β. Ποσοστό ασφάλτου κατα βάρος
ασφαλτομίγματος =3,9% Τιμή ασφάλτου 50/70 (Προσφορά Ε...
παραδοτέα στη Δ...):0,429,37€/kg Ποσό ασφάλτου ανά tn 39X0,42937=
16,74€ Γ. Εργασία: (διάστρωση, κυλίνδρωση κλπ), καύσιμα κλπ
ανηγμένα σε Χειριστής ώρες 0,25X11,09= 2,7725€ Σύνολο 38,8024€/tn
Στρογγυλοποίηση 44,33€/tn 45.Ασφαλτικές συνδετικές (ισοπεδωτικές)
στρώσεις συμπυκνωμένου πάχους 0,05 m, Δ-7 ... Α. Υλικά (πλην
ασφάλτου): Δ...(προσφορά) τετραγωνικό μέτρο ΑΣ31,5 2,60€ Β.
Ποσοστό ασφάλτου κατα βάρος ασφαλτομίγματος = 3,9% Φαινόμενη
πυκνότητα =2,433t/m³ ΑΡΑ 1m³ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ
(ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ) =2.433,00kgr 2.433kgr x 3.9% = 94,89 kgr/m³
ΑΣΦΑΛΤΟ Τιμή ασφάλτου 50/70 (Προσφορά ΕΚΟ παραδοτέα στη Δ...):
0,42937€/kg Ποσό ασφάλτου ανά μ2 στρώσης 0,05X94,89X0,42937=
2,03715€ Γ. Εργασία: (διάστρωση, κυλίνδρωση κλπ), καύσιμα κλπ
ανηγμένα σε Χειριστής ώρες 0,03X11,09=0,3327€ Σύνολο 4,9698€
Στρογγυλοποίηση 4,97€/M2 46.Ασφαλτική στρώση κυκλοφορίας
συμπυκνωμένου πάχους 0.05 cm με χρήση κοινής ασφάλτου Δ-8.1 ...
Α. Υλικά (πλην ασφάλτου): Δ...(προσφορά) τετραγωνικό μέτρο 2,60€ Β.
Ποσοστό ασφάλτου κατα βάρος ασφαλτομίγματος =4,3% Φαινόμενη
πυκνότητα =2,418 t/m³ ΑΡΑ 1m³ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

(ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ) = $2.418,00\text{kgr} \cdot 2.418 \text{ kgr} \times 4,3\% = 103,97 \text{ kgr/m}^3$
ΑΣΦΑΛΤΟ Τιμή ασφάλτου 50/70 (Προσφορά Ε... παραδοτέα στη Δ...):
 $0,42937\text{€/kg}$ Ποσό ασφάλτου ανά μ^2 στρώσης $0,05 \times 103,97 \times 0,42937 =$
 $2,2308\text{€}$ Γ.Εργασία: Εργασία: (διάστρωση, κυλίνδρωση κλπ), καύσιμα
κλπ ανηγμένα σε Χειριστής ώρες $0,03 \times 11,09 = 0,3327\text{€}$ Σύνολο $5,16478\text{€}$
στρογγυλοποίηση $5,17\text{€/M}^2$... 47.Αντιολισθηρή ασφαλική στρώση
συμπυκνωμένου πάχους $0,04\text{m}$ με χρήση κοινής ασφάλτου, Δ-9.1 ...Α.
Υλικά (πλην ασφάλτου): Δ...(προσφορά) τετραγωνικό μέτρο $2,80\text{€}$ Β.
Ποσοστό ασφάλτου κατα βάρος ασφαλτομίγματος = $4,67\%$ Φαινόμενη
πυκνότητα = $2,636 \text{ t/m}^3$ ΑΡΑ 1m^3 ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ
(ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ) = $2.636,00\text{kgr} \cdot 2,636\text{kgr} \times 4,67\% = 123,10 \text{ kgr/m}^3$
ΑΣΦΑΛΤΟ Τιμή ασφάλτου 50/70 (Προσφορά ΕΚΟ παραδοτέα στη Δ...):
 $0,42937\text{€/kg}$ Ποσό ασφάλτου ανά μ^2 στρώσης $0,05 \times 123,10 \times 0,42937 =$
 $2,6428\text{€}$ Γ. Εργασία: Εργασία: (διάστρωση, κυλίνδρωση κλπ), καύσιμα
κλπ ανηγμένα σε Χειριστής ώρες $0,03 \times 11,09 = 0,3327\text{€}$ Σύνολο $5,7755\text{€}$
Στρογγυλοποίηση $5,78\text{€/M}^2$ ». Στη δε σελ. 233/286 του ίδιου εγγράφου,
παρατίθεται η προσφορά της Δ..., σε μορφή πίνακα, όπου, υπάρχουν
στήλες με τίτλους «Α/Α», «ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ», «ΠΟΣΟΤΗΤΑ
(μον.μ.)» και «ΤΙΜΗ (€/μον.μ.)», στη δε δεύτερη στήλη αναγράφονται
«Ασφαλτική προεπάλειψη» «Ασφαλτική συγκολλητική επάλειψη»
«Ασφαλτική στρώση βάσης συμπυκνωμένου πάχους 5 εκ.»
«Ασφαλτικές στρώσεις μεταβλητού πάχους επιμετρούμενες κατά
βάρος» «Ασφαλτικές συνδετικές (ισοπεδωτικές) στρώσεις
συμπυκνωμένου πάχους 5 εκ.» «Ασφαλτική στρώση κυκλοφορίας
συμπυκνωμένου πάχους 5 εκ με χρήση κοινής ασφάλτου»
«Αντιολισθητική ασφαλική στρώση πάχους 4 εκ με χρήση κοινής
ασφάλτου». Περαιτέρω, στο πεδίο «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» αναφέρεται ότι
«1. Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ 24%. 2. Οι παραπάνω
εργασίες ασφαλτόστρωσης αφορούν προμήθεια ασφαλτομίγματος μετά
της ασφάλτου, μεταφορά, διάστρωση και συμπύκνωση». Εκ των
ανωτέρω προκύπτει ότι, ναι μεν η εταιρία Δ..., στην ως άνω εκτεθείσα
προσφορά της, έχει συμπεριλάβει στην προσφερόμενη τιμή τις σχετικές

εργασίες, οι οποίες, κατά δήλωσή της «αφορούν προμήθεια ασφαλομίγματος μετά της ασφάλτου, μεταφορά, διάστρωση και συμπύκνωση», εντούτοις, όπως αναφέρεται σε έτερα σημεία της χορηγηθείσας αιτιολόγησης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας (σελ. 26, 94-103/286), δεν προκύπτει ότι η παραπάνω τρίτη εταιρία θα εκτελέσει τις εργασίες αυτές, ει μη μόνον ότι θα προμηθεύσει τα σχετικά υλικά και πως η ίδια η παρεμβαίνουσα θα εκτελέσει αυτές. Ενόψει των ανωτέρω, προκειμένου να διευκρινιστεί η σχετική αντίφαση, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα για τον λόγο αυτό, αλλά η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει όπως καλέσει αυτήν προς παροχή διευκρινίσεων, κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016, ειδικότερα όπως αποσαφηνίσει εάν η ίδια θα εκτελέσει τις σχετικές εργασίες ή εάν, όπως εξάλλου, τούτο δήλωσε και συμπεριέλαβε στην προσφορά της, οι εργασίες θα εκτελεστούν από την Δ... Αναφορικά με την εταιρία Α..ΑΕ, στη σελ. 106/286 του παραπάνω εγγράφου, η παρεμβαίνουσα αναφέρει «52. Στηθαία οδού από σκυρόδεμα, προκατασκευασμένα, με ικανότητα συγκράτησης H2, λειτουργικού πλάτους W4, ύψους 0,80 m, κατηγορίας σφοδρότητας πρόσκρουσης B, αγκυρούμενα ή εγκιβωτισμένα, E-1.30.3 ... Α) Υλικά: Α..Α.Ε. μέτρο μήκους 108,00€ Β) Εργασία: Χειριστής και καύσιμα, ορυκτέλαια κλπ ανηγμένα σε ώρες Χειριστού 0,02X11,09= 0,2218€ Τεχνίτης & μικροϋλικά κλπ ανηγμένα σε ώρες τεχνίτου 0,03X 14,25= 0,4275€ Σύνολο 108,6493€ Στρογγυλοποίηση 109,00€/ΜΜ». Στη δε προσφορά της παραπάνω εταιρίας που περιλαμβάνεται στο παραπάνω έγγραφο, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «...Στην ανωτέρω τιμή περιλαμβάνεται: ... - Η εγκατάσταση των στηθαίων από το εξειδικευμένο συνεργείο της εταιρείας μας, συμπεριλαμβανομένου του απαραίτητου γερανού για την εκφόρτωση- τοποθέτηση. –Το εκτιμώμενο κόστος τοποθέτησης αφορά την περίπτωση που υπάρχουν μέτωπα τοποθέτησης ελάχιστου μήκους 400m ...» (σελ. 182/286). Ωστόσο, και πάλι πρόκειται για ασάφεια της προσφοράς της, με αποτέλεσμα η Αναθέτουσα Αρχή να οφείλει όπως καλέσει αυτήν για παροχή διευκρινίσεων, κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016, ειδικότερα όπως

αποσαφηνίσει εάν η ίδια θα εκτελέσει τις σχετικές εργασίες ή εάν, όπως εξάλλου, τούτο δήλωσε και συμπεριέλαβε στην προσφορά της, οι εργασίες θα εκτελεστούν από την Α..ΑΕ. Περαιτέρω, ως προς τον οικονομικό φορέα Ρ...Β., στην αιτιολόγηση της προσφοράς της η παρεμβαίνουσα αναφέρει «70. Διαφανή ανακλαστικά αντιθορυβικά πετάσματα (ηχοπετάσματα), E-18 ...Υλικά: Ρ. Β.(Προσφορά) τετραγωνικό μέτρο 162,00€ Εργασία: Τεχνίτης, μικροϋλικά ανηγμένα σε ώρες Τεχνίτου 0,30X 14,25= 4,275€ Σύνολο 166,275€ Στρογγυλοποίηση 167,00€/Μ2» (σελ. 127, 129/286). Στην δε προσφορά του παραπάνω οικονομικού φορέα (σελ. 186/286), αναφέρεται στο σημ. E-18 «*Διαφανή ανακλαστικά αντιθορυβικά πετάσματα (ηχοπετάσματα) Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (m2) εγκατεστημένου αντιθορυβικού πετάσματος ΩΣ ΑΡΘΡΟ E-18 ΤΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΥ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ*», ήτοι η προσφορά αφορά σε εγκατεστημένα αντιθορυβικά πετάσματα και όχι απλώς στην προμήθεια υλικών. Εντούτοις, και πάλι πρόκειται για ασάφεια της προσφοράς της, με αποτέλεσμα η Αναθέτουσα Αρχή να οφείλει όπως καλέσει αυτήν για παροχή διευκρινίσεων, κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016, ειδικότερα όπως αποσαφηνίσει εάν η ίδια θα εκτελέσει τις σχετικές εργασίες ή εάν, όπως εξάλλου, τούτο δήλωσε και συμπεριέλαβε στην προσφορά της, οι εργασίες θα εκτελεστούν από τον οικονομικό φορέα Ρ...Β.. Περαιτέρω, στο έγγραφο αιτιολόγησης της παρεμβαίνουσας, ως προς την εταιρία Α. Ζ... & ΣΙΑ Α.Ε., αναφέρεται «23.Χάλυβας Προέντασης ST 1570/1770 B-31.1 ...Υλικά: Προμήθεια, μεταφορά, εκφόρτωση μορφωμένου σιδηρού οπλισμού ... (Προσφορά) χιλιόγραμμο, 3,48€ με προσαύξηση 1% για απομείωση, φθορά και μικροϋλικά: 1,01X3,48= 3,5148€ Β) Εργασία τοποθέτησης ώρα 0,003X14,25= 0,4275€ Σύνολο 3,9423€ Στρογγυλοποίηση: 3,95€/χγρ» (σελ. 73, 74/286), ακολούθως, στη σχετική προσφορά αναφέρεται «... Τιμή μονάδος (Ενδεικτική) = 3,48EUR/Kgr Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που περιγράφονται στο σχετικό άρθρο.», στο δε σχετικό αίτημα της παρεμβαίνουσας αναφέρεται «...Σας παρακαλώ να μας δώσετε προσφορά για σίδηρο

ΠΡΟΕΝΤΑΣΗΣ 18.000 kgr (Προμήθεια και Τοποθέτηση για ...), ...)» (σελ. 165/186 εγγράφου αιτιολόγησης). Ωστόσο, και πάλι πρόκειται για ασάφεια της προσφοράς της, με αποτέλεσμα η Αναθέτουσα Αρχή να οφείλει όπως καλέσει αυτήν για παροχή διευκρινίσεων, κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016, ειδικότερα όπως αποσαφηνίσει εάν η ίδια θα εκτελέσει τις σχετικές εργασίες ή εάν, όπως εξάλλου, τούτο δήλωσε και συμπεριέλαβε στην προσφορά της, οι εργασίες θα εκτελεστούν από την Α. ... & ΣΙΑ Α.Ε.. Κατά συνέπεια, δοθέντος ότι, εκ των ανωτέρω, δεν δύναται να συναχθεί με ασφάλεια ότι η παρεμβαίνουσα, για τον υπολογισμό της υποβληθείσας προσφοράς της, έλαβε υπόψη της, για τις δηλωθείσες παραπάνω εργασίες, ότι αυτές θα εκτελεστούν από τους παραπάνω τρίτους οικονομικούς φορείς, παρόλο που στη σχετική προσφορά τους συμπεριέλαβαν τις εργασίες αυτές, η υπόθεση θα έπρεπε να αναπεμφθεί στην Αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να προβεί στις κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016 ενέργειές της. Δηλαδή, δεδομένου ότι δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια εάν οι παραπάνω τρίτοι οικονομικοί φορείς έχουν οιαδήποτε σχέση με την παρεμβαίνουσα, πέραν της απλής προμήθειας υλικών, ώστε να δηλωθεί αυτή, η Αναθέτουσα Αρχή, ως μόνη αρμόδια, θα όφειλε όπως καλέσει την παρεμβαίνουσα προς χορήγηση σχετικών αποσαφηνίσεων, ειδικότερα προκειμένου να αποσαφηνιστεί εάν πρόκειται για υπεργολάβους που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν- εκτελέσουν μέρος του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης ή προμηθευτές, που αναλαμβάνουν να παράσχουν- διαθέσουν συγκεκριμένο/α αγαθό/ά στο εν λόγω πλαίσιο. Εντούτοις, ενόψει της αποδοχής, κατά τα κατωτέρω, του τέταρτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η εν λόγω κλήση παρέλκει.

17. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσβαλλόμενη είναι άκυρη, καθώς έλαβε υπόψη της μη νομίμως επικληθείσες προσφορές ως προς την αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Ειδικότερα, αναφέρει πως, από τη επισκόπηση της προσφοράς της I... για την προμήθεια των απαιτούμενων σκυροδεμάτων για την εκτέλεση των εργασιών, προκύπτει ότι

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

αυτή φέρει ημερομηνία 17.05.2023 ήτοι προκύπτει ότι αυτή ελήφθη μετά την πρόσκληση για υποβολή της αιτιολόγησης και δεν καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ήτοι πριν από τις 10.03.2023, δηλαδή από το περιεχόμενό της, προκύπτει ότι χορηγήθηκε επ' ευκαιρία της αιτιολόγησης και για τον λόγο αυτόν κακώς έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, επικαλείται, δε, και παραθέτει δικαστικές αποφάσεις και αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ. Επομένως, και για τον λόγο αυτό, υποστηρίζει πως εσφαλμένα έγινε δεκτή η αιτιολόγηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ως ερειδόμενη σε προσφορά προμηθευτή μεταγενέστερη του χρόνου υποβολής της προσφοράς στον διαγωνισμό. Η παρεμβαίνουσα, επί του λόγου αυτού, υποστηρίζει ότι με την από 10.08.2023 επιστολή της εταιρίας I... Α.Ε. με θέμα "Λανθασμένη αναγραφή ημερομηνίας", που υπογράφουν ο Υπεύθυνος Τομέα Σκυροδέματος ... Α. Κ. και ο Προϊστάμενος Πωλήσεων Τομέα Σκυροδέματος ... Κ. Ζ., η εταιρία αυτή βεβαιώνει ότι στην υπ' αριθ. .../2023 Προσφορά Πωλήσεως Σκυροδέματος προς την ίδια για το έργο «ΠΑΡ/ΡΕΣ ΟΔΟΙ ΕΞ. ...», δηλαδή στην συγκεκριμένη προσφορά που αναφέρεται η προσφεύγουσα, εκ παραδρομής αναγράφηκε 17/05/2023 αντί του σωστού 17/02/2023 και πως, υπό το δεδομένο αυτό, η ίδια καλώς κοστολόγησε τις αντίστοιχες εργασίες με την συγκεκριμένη προσφορά, την οποία παρέλαβε πριν από τις 10.03.2023, ότε και είχε ορισθεί η ημερομηνία καταθέσεως των προσφορών, καθόσον αυτή συνετάγη, όπως αποδεικνύεται από την συνημμένη στη παρέμβασή της βεβαίωση της προμηθεύτριας εταιρίας, στις 17.02.2023. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως, σε περίπτωση που υποτεθεί ότι η προσφορά αυτή συντάχθηκε με ημερομηνία 17.05.2023, όπως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα εταιρία, τότε με βεβαιότητα δεν μειώνεται το κόστος του έργου αλλά αντιθέτως αυξάνεται λόγω της αυξήσεως της τιμής του ετοιμού σκυροδέματος που έγινε κατά το χρονικό διάστημα από 17.2.2023 έως 17.5.2023 και, προς απόδειξη τούτου επισυνάπτει στην παρέμβασή της τον τελευταίο εκδοθέντα Δείκτη Τιμών Υλικών Κατασκευής Νέων Κτιρίων Κατοικιών Μαρτίου 2023 της ΕΛΣΤΑΤ, όπου διαπιστώνεται η αύξηση στην κατηγορία «Έτοιμο Σκυρόδεμα» μεταξύ Μαρτίου 2023 και Φεβρουαρίου 2023 κατά 0,9% αναφέρει, δε, ότι στα παραπάνω πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το έργο θα έχει

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

υποστεί Αναθεώρηση τιμών. Ακόμη, υποστηρίζει πως, επί τη εκδοχή ότι κακώς κοστολόγησε τις συγκεκριμένες εργασίες, που περιέχουν προμήθεια σκυροδέματος με την συγκεκριμένη προσφορά, σε αυτή την περίπτωση αποδέχεται μηδενική έκπτωση για τις εργασίες αυτές, όπως αυτές υπολογίζονται με τις ποσότητες της προμετρήσεως του έργου και με τις τιμές των τελευταίων εν ισχύει αναλυτικών τιμολογίων του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών, αναφέρει, δε ότι το εργολαβικό της όφελος ανέρχεται σε ποσοστό 8,70% επί του προϋπολογισμού της μελέτης, το οποίο είναι τριπλάσιο από αυτό που θεωρούν ως εύλογο κέρδος η προσφεύγουσα εταιρία και η Εγκύκλιος 9/2017 που η προσφεύγουσα εταιρία επικαλείται και, συνεπώς, τα προβαλλόμενα με τον τρίτο λόγο είναι απορριπτέα ως απολύτως αβάσιμα. Η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως, σύμφωνα με την παρ. 5Α του άρθρου 88 του Ν.4412/2016, «.....οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.....», ως εκ τούτου, δεσμευτική συμφωνία αποτελούν οι παρεχόμενες εξηγήσεις και το ποσοστό έκπτωσης του οικονομικού φορέα και όχι οι προσφορές προμηθευτών οι οποίες δύναται να μεταβάλλονται συνεχώς από την υποβολή τους έως την εφαρμογή τους σύμφωνα με τους νόμους της ελεύθερης αγοράς, προς επίρρωση, δε, των ανωτέρω αναφέρει την υπ' αρ. 469/2022 απόφαση του 4ου κλιμακίου της ΕΑΑΔΗΣΥ, όπου αναφέρεται «.....Ως προς το δέκατο τρίτο και δέκατο τρίτο της αιτιολογίας, η αναθέτουσα επικαλείται ότι στην μεν προσφορά της ... δεν υπάρχει ημερομηνία στη δε προσφορά της ... υπάρχει ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας του διαγωνισμού. Τα σημεία δε αυτά της αιτιολογίας προδήλως δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση απόρριψης της προσφοράς, καθόσον προσκομίζονται ενδεικτικώς προς απόδειξη του ισχυρισμού για το ύψος της τιμής συγκεκριμένου προϊόντος, προκειμένου να υποβοηθήσουν στην εκτίμηση των πραγματικών δεδομένων μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή από πρόσωπα που δεν συμμετέχουν στο διαγωνισμό.». Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει πως τυχόν αποδοχή ότι –

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

λόγω ανάθεσης στον εκάστοτε μειοδότη- οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους κατά το δοκούν, ο δε έλεγχος της προσφοράς τους δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών, αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, παραβιάζει όχι μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για τον λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. Ακόμη, αναφέρει πως, η βεβαίωση που η παρεμβαίνουσα επισυνάπτει στην παρέμβασή της είναι προφανές ότι συντάχθηκε εκ των υστέρων, αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της «θεραπείας» της εκ των υστέρων ληφθείσας και συνταχθείσας προσφοράς, άλλως, θα αναρτούσαν το ηλεκτρονικό μήνυμα της Ι... πριν από την ημέρα του διαγωνισμού με το οποίο εστάλη η προσφορά με τη λάθος ημερομηνία σύνταξης, και όχι μια «διευκρινιστική» επιστολή. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως έλαβε και η ίδια προσφορά από την παραπάνω εταιρία για την προμήθεια του σκυροδέματος και επισυνάπτει την απάντηση στη σχετική ζήτηση η οποία έχει Α/Α 1153 και ημερομηνία 7.3.2023, διερωτάται, δε, πώς γίνεται η προγενέστερη προσφορά μιας εταιρείας πιστοποιημένης με ISO για το σύστημα διαχείρισης ποιότητας να έχει μεγαλύτερο αύξοντα αριθμό από τη μεταγενέστερη.

18. Επειδή, επί του τρίτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Όπως έχει κριθεί (ΔΕφΑθηνών 422/2021, σκ. 17), η ασφάλεια του δικαίου επιβάλλει να υφίσταται ένα αντικειμενικά σταθερό σημείο, κατά το οποίο να υπολογίζεται το κόστος για την προμήθεια των υλικών που απαιτούνται για την εκτέλεση ενός έργου, το σημείο, δε, αυτό είναι το χρονικό σημείο υποβολής των προσφορών, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία τίθεται ζήτημα αιτιολόγησης ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, κατ' άρ. 88 του Ν. 4412/2016. Κατά την έννοια των διατάξεων του άρ. 88 του Ν. 4412/2016 και 4.1 περ. η της Διακήρυξης, προσφορά που φαίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή δεν μπορεί αυτομάτως να απορρίπτεται, αλλά πρέπει να ακολουθείται η προβλεπόμενη στις διατάξεις αυτές διαδικασία ελέγχου της προσφοράς, κατόπιν ακρόασης των προσφέροντος, η δε αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον προσφέροντα που υπέβαλε τέτοια προσφορά να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος που προτείνει και να προσκομίσει τα αναγκαία δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι η προσφορά

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

του είναι σοβαρή (πρβλ. C-568/13, Data Medical Service, σκ. 47, C-599/10, SAG ELV Slovensko, σκ. 28), απευθύνοντάς του σχετική πρόσκληση. Οι εξηγήσεις που παρέχει ο προσφέρων συμβάλλουν στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας της προσφοράς και καθιστούν δυνατό να αποδειχθεί ότι μολονότι προτείνει ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, η προσφορά δεν θα επηρεάσει την ορθή εκτέλεση της σύμβασης (C-367/19, Tax-Fin-Lex, σκ. 31, 32). Ο προσφέρων μπορεί να υποβάλει, πέραν τις ενδεικτικώς αναφερόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 88, όλες τις αιτιολογήσεις που κρίνει σκόπιμες, εν όψει της φύσης και των χαρακτηριστικών του έργου, άνευ οιοδήποτε περιορισμού (C-285-6/99, Lombardini και Mantovani, σκ. 82, ΣΤΕ 2181/2004, σκ. 8), και προσκομίζει τα στοιχεία που τεκμηριώνουν τις αιτιολογήσεις αυτές, η δε αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπ' όψιν για την αξιολόγηση της προσφοράς όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν την επίμαχη παροχή (βλ. Data Medical Service, σκ. 50, πρβλ. T-570/13, A... Europe SA, σκ. 55 και 62). Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, κατά την παρ. 3 του άρθρου 88 (που αποδίδει το άρθρο 69 παρ. 3 της οδηγίας 2014/24), να αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Συνεπώς, η ανωτέρω διαδικασία διαλόγου ολοκληρώνεται νομίμως οποτεδήποτε πληρωθούν, σωρευτικώς, οι εξής δύο αναγκαίες συνθήκες: αφ' ενός δόθηκε η δυνατότητα στον προσφέροντα να υποστηρίξει την προσφορά του κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή ως προς όλα τα σημεία που δημιούργησαν επιφυλάξεις και αφ' ετέρου η αναθέτουσα αρχή διαμόρφωσε ασφαλή κρίση ως προς το παραδεκτό της προσφοράς κατόπιν αποσαφήνισης όλων των κρίσιμων στοιχείων που τη συνθέτουν. Η μη πλήρωση έστω και μίας εκ των ανωτέρω συνθηκών καθιστά τη διαδικασία ελέγχου της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς πλημμελή. Οι παραπάνω απαιτήσεις εφαρμόζονται, όχι μόνον όταν προσφορά φαίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά και όταν τεκμαίρεται, κατ' εφαρμογήν του θεσπιζομένου στην παρ. 5α του άρθρου 88 κατώτατου ορίου, ως ασυνήθιστα χαμηλή (ΣΤΕ 1555/2022, σκ. 12, βλ. Lombardini και Mantovani, σκ. 73, ΣΤΕ 2181/2004 7μ., σκ. 8).

19. Επειδή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως εκτέθηκε στη σκ. 14 της παρούσας, η Αναθέτουσα Αρχή απηύθυνε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, στην παρεμβαίνουσα πρόσκληση αιτιολόγησης, με την οποία εκκίνησε η διαδικασία

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

διαλόγου για τον έλεγχο της προσφοράς της. Η τελευταία ανταποκρίθηκε, παραθέτοντας στοιχεία και επισυνάπτοντας στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους και των τιμών, ενώ επικαλέστηκε, σύμφωνα με το άρ. 88 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, και ευνοϊκές συνθήκες κατά την εκτέλεση του έργου. Μεταξύ των λοιπών εγγράφων που η παρεμβαίνουσα υπέβαλε, περιλαμβάνεται και το με ημερομηνία 17.05.2023 έγγραφο με τίτλο «ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΩΛΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΤΣ 2016» από την εταιρία Ι... (βλ. αρχείο με τίτλο «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΡΓΟΥ ..._signed_τελ», σελ. 161/286), ήτοι έγγραφο μεταγενέστερο της ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς (10.03.2023). Δεδομένου ότι, αφενός, κατά τη Διακήρυξη, οι διαγωνιζόμενοι δεν είχαν υποχρέωση, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, να προσκομίζουν το σύνολο των εγγράφων που συγκροτούν την υποβληθείσα οικονομική προσφορά, ώστε να τεκμηριώνουν τις προσφερόμενες τιμές, αφετέρου, όπως στο άρ. 88, παρ. 5α του Ν. 4412/2016 προβλέπεται, *«οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό των οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης»*, ουδόλως η προσκόμιση, κατά το στάδιο αιτιολόγησης της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς, εγγράφου που φέρει ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της προσφοράς δύναται να επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς αυτής. Εξάλλου, ουδείς αποκλείεται για λόγο μη προβλεπόμενο στη διακήρυξη (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 2ας Ιουνίου 2016 επί της υπόθεσης C-27/15 Pizzo κατά CRGT srl). Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

20. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά της

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα λόγω παράβασης των επί ποινή αποκλεισμού προϋποθέσεων των άρ. 4.1.δ και 24.3 της Διακήρυξης και μη συμμόρφωσης στον Κανονισμό Μελετών του έργου. Ειδικότερα, ως προς τις ελλείψεις στην Οριστική Μελέτη Οδοποιίας ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μελετών Γ.2 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ Γ.2.1 ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ, σελ. 14, ζητείται σαφώς ένα αρχικό πλάνο διευθέτησης της κυκλοφορίας κατά τη φάση της κατασκευής, ωστόσο, υποστηρίζει πως η παρεμβαίνουσα δεν παραθέτει πλάνο για την διευθέτηση της κυκλοφορίας και πως, αντ' αυτού, μετά από γενικόλογες κρίσεις για το μέγεθος του έργου, το χρονοδιάγραμμα, καθώς και την ανάγκη για διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς καταλήγει ότι οι προτάσεις για διευθέτηση της κυκλοφορίας θα υποβληθούν στο στάδιο της κατασκευής, παραλείποντας οιοδήποτε στοιχείο στο φάκελο τεχνικής προσφοράς της. Σχετικά με την Υψομετρική οριζοντιογραφία, αναφέρει ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μελετών Γ.2 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ _Γ 2.2. ΣΧΕΔΙΑ Πρόσθετα σχέδια στους κόμβους: 11. Υψομετρική οριζοντιογραφία σε κλίμακα 1:200 όπου κριθεί σκόπιμο με ισοϋψείς καμπύλες της τελικής στάθμης της επιφάνειας οδοστρώματος, ισοδιάστασης 0,25 μ. σελ. 15 «.....11 Υψομετρική οριζοντιογραφία σε κλίμακα 1:200 όπου κριθεί σκόπιμο με ισοϋψείς καμπύλες της τελικής στάθμης της επιφάνειας οδοστρώματος, ισοδιάστασης 0,25 μ....», εντούτοις, υποστηρίζει πως δεν εμφανίζονται ισοϋψείς καμπύλες της τελικής στάθμης της επιφάνειας οδοστρώματος με ισοδιάσταση 0,25. Σχετικά με την ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ισχυρίζεται πως δεν αιτιολογούνται ο αριθμός και οι θέσεις των απαιτούμενων γεωτρήσεων, παρόλο που τούτο απαιτείται για την πρόταση θέσεων γεωτρήσεων στον Κανονισμό Μελετών και πως, ως προς το Απόσπασμα οριζοντιογραφίας, με τη γενική κάτοψη του τεχνικού και των προσβάσεων αυτού, αναφέρει ότι δεν συντάχθηκε σε τοπογραφικό υπόβαθρο, δεν εμφανίζονται οι βασικές διαστάσεις, δεν σημειώνονται οι υπάρχουσες και οι προτεινόμενες θέσεις νέων γεωτρήσεων και το τοπογραφικό υπόβαθρο δεν εκτείνεται ανάντη και κατόντη σε μήκος 200μ. κατ' ελάχιστο, σε αντίθεση με τα οριζόμενα. Περαιτέρω, ως προς την Κατά μήκος τομή, σε κλίμακα 1:200, αναφέρει ότι δεν σημειώνονται

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

οι βασικές διαστάσεις (πχ πάχος πλακών) και ότι δεν φαίνεται η ανώτατη στάθμη ύδατος. Επιπλέον, ως προς την ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, υποστηρίζει πως, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο τεύχος Κανονισμού Μελετών Έργου, δεν γίνεται παράθεση υδρολογικών δεδομένων και υπολογισμών, ούτε καθορισμός των παροχών δικτύων, ούτε απολογισμός, αποτέλεσμα ή έλεγχος επάρκειας, ως προς τις πιθανές μέγιστες πλημμυρικές παροχές στις θέσεις των ρεμάτων και αναφέρεται ότι το κεφάλαιο δεν τυγχάνει εφαρμογής. Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται πως οι ανωτέρω αιτιάσεις είναι αβάσιμες, διότι, ως προς τη διευθέτηση της κυκλοφορίας, αναφέρει πως το εν λόγω εδάφιο αποτελεί τμήμα της Τεχνικής Εκθέσεως και όχι σχέδιο ή πλάνο ή οτιδήποτε άλλο, κατά τον Κανονισμό των Μελετών, και ως τέτοιο αντιμετωπίστηκε από τον μελετητή και από την επιτροπή αξιολογήσεως, επιπλέον, δε, ότι οι διευθετήσεις της κυκλοφορίας είναι αλληλοεμπλεκόμενες σε έργο αυτού του μεγέθους και συναρτώνται άμεσα με την χρονική αλληλουχία των έργων, η οποία θα αποφασισθεί σε επόμενο στάδιο, όπως άλλωστε προκύπτει και από το χρονοδιάγραμμά της που αναφέρει ότι επισυνάπτει, όπου περιέχονται οι προτεινόμενοι χρόνοι για τις διευθετήσεις αυτές και η κλιμάκωσή τους, συνεπώς, η όποια παράθεση σχεδίου (πλάνου), ανεξαρτήτως από την σειρά και την πορεία των εργασιών και χωρίς να γνωρίζει ποια τμήματα θα είναι σε κάθε χρονική στιγμή σε κυκλοφορία, ώστε να χρησιμοποιούνται ως εναλλακτικές λύσεις, είναι τεχνικά ανορθόδοξη και προφανώς εκτός του πνεύματος του Κανονισμού. Ως προς την υψομετρική οριζοντιογραφία, αναφέρει πως, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μελετών, είναι υποχρεωτική η παράθεση της υψομετρικής οριζοντιογραφίας σε κλίμακα 1:200, υποχρέωση την οποία εκπλήρωσε, αφού παρέθεσε αντίστοιχες οριζοντιογραφίες (με ευκρινή υψόμετρα), για όλους τους κόμβους (σε αντιδιαστολή με την προσφεύγουσα, η οποία δεν παραθέτει αντίστοιχη οριζοντιογραφία για τον κόμβο Εκπαιδευτηρίων), ενώ, παραλλήλως, δεν απαιτείτο η παρουσίαση των υψομετρικών καμπυλών ισοδιαστάσεως 0,25μ λόγω του συνδυασμού του πεδινού εδάφους, στο οποίο αναπτύσσονται τα έργα, και του σχεδιασμού τους, τούτο, δε, τεκμαίρεται και από την απόφαση της προσφεύγουσας να μην παρέξει καμπύλες της προτεινόμενης ισοδιαστάσεως 0,25μ, αλλά καμπύλες

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

ισοδιαστάσεως 0,10μ, (πιθανόν για να μην είναι πολύ αραιές). Ακολούθως, αναφέρει ότι η προκαταρκτική μελέτη (σχέδια και τεύχος εκάστου τεχνικού έργου) είναι μια και αδιαίρετη ενότητα, όπως άλλωστε αναφέρεται στην παράγραφο 4.1.6 της γενικής τεχνικής εκθέσεως και πως, στην πρόταση θέσεων γεωτρήσεων και στην παράγραφο 4.2 της τεχνικής εκθέσεως εκάστου τεχνικού έργου γίνεται αναλυτική αναφορά για τον αριθμό των γεωτρήσεων ανά τεχνικό έργο για το προτεινόμενο μήκος εκάστης γεωτρήσεως, για την θέση εκάστης γεωτρήσεως ως προ τα βάθρα του τεχνικού και για την πιθανή εξάρτηση γεωτρήσεων από άλλα γειτονικά τεχνικά έργα. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η ακριβής θέση των γεωτρήσεων επί του σχεδίου μπορεί να γίνει μετά την έγκριση της οριστικής μελέτης οδοποιίας, η οποία τελεί υπό έγκριση. Επιπλέον, επί της αναφοράς στην υδραυλική μελέτη των τεχνικών έργων υποστηρίζει πως στην προκαταρκτική μελέτη (σχέδια & τεύχος εκάστου τεχνικού έργου) είναι μια και αδιαίρετη ενότητα και ότι στην παράγραφο 4.1.3 της γενικής τεχνικής εκθέσεως γίνεται αναφορά στην υδραυλική μελέτη του έργου συμπεριλαμβανομένης της υδραυλικής μελέτης των ρεμάτων. Επί της αναφοράς στο ότι σε ορισμένα τεχνικά δεν εμφανίζονται διαστάσεις στα πάχη των πλακών, αναφέρει ότι, στην προκαταρκτική μελέτη, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία τεχνικών έργων, δεν εκπονείται στατική μελέτη με υπολογισμούς, η οποία άλλωστε αποτελεί αντικείμενο του επομένου σταδίου, που είναι η προμελέτη, αλλά παρουσιάζεται η προτεινομένη διάταξη του τεχνικού έργου. Ακολούθως, σχετικά με την υπό εκπόνηση Προμελέτη Υδραυλικών Έργων ισχυρίζεται πως συντάχθηκε για δημοπρατούμενο έργο για το οποίο διατίθενται εγκεκριμένες Υδραυλικές Μελέτες στα τμήματα, που διαθέτουν και εγκεκριμένες Οριστικές μελέτες Οδοποιίας, συνεπώς, τα υδρολογικά δεδομένα ήταν ήδη διαθέσιμα και χρησιμοποιημένα, γεγονός που επισημαίνει στην μελέτη της, χωρίς, όμως, για λόγους οικονομίας χώρου να προβεί στην ανατύπωσή τους, αφού οι εγκεκριμένες μελέτες αποτελούν συμβατικά τεύχη. Σε κάθε περίπτωση, υποστηρίζει πως τα λοιπά υδρολογικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στα επόμενα κεφάλαια της Εκθέσεως (8. Επιλογή Όμβριας Καμπύλης, 9. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ, 10. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ, 11. ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΡΡΟΗΣ

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

κλπ.) και πως, όσον αφορά στους υπολογισμούς, αναφέρει πως επισημαίνεται επίσης στο αντίστοιχο κεφάλαιο ότι δεν προβλέπονται νέα μεγάλα τεχνικά έργα, για τα οποία να απαιτείται κάποιος υπολογισμός και πως, σε κάθε περίπτωση, οι δευτερεύοντες υπολογισμοί σωληνωτών δικτύων παρουσιάζονται αναλυτικά σε επόμενο κεφάλαιο της Εκθέσεως. Ακολούθως, ισχυρίζεται πως αναλυτικά τα προβλεπόμενα τεχνικά του έργου και οι απαιτήσεις σε μελέτες αυτών παρουσιάζονται σε πίνακα στην Τεχνική της Έκθεσης που παρατίθεται αυτούσιος στην παρέμβαση της και, συμπερασματικά, και επειδή τα υδρολογικά δεδομένα και οι υδρολογικοί υπολογισμοί αφορούν νέα τεχνικά έργα, που δεν προβλέπονται στην παρούσα μελέτη (για τα υφιστάμενα είτε προβλέπεται μόνο η στατική προκαταρκτική μελέτη τους με προκαθορισμένες από το τεχνικό αντικείμενο της Διακηρύξεως διαστάσεις, είτε έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί με προγενέστερες μελέτες), ισχυρίζεται πως δεν υπήρχε λόγος περαιτέρω αναλύσεως ή αναφοράς σε αυτά πέραν των όσων περιέχονταν ήδη στις εγκεκριμένες μελέτες οι οποίες αποτελούν και Συμβατικά Τεύχη. Σχετικά με τον καθορισμό των παροχών δικτύων, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως οι παροχές των πολύ λίγων και πολύ μικρών δικτύων που μελετήθηκαν, παρατίθενται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 15 “Καθορισμός απορροών υπολογισμού (κατά κανόνα με την Ορθολογική Μέθοδο) των βασικών υδραυλικών έργων (εγκάρσιοι και διαμήκεις αγωγοί δικτύου, τάφροι κ.λπ.)”, όπου και ενσωματώνονται αναλυτικοί πίνακες υπολογισμών των παροχών. Σχετικά με τον ισχυρισμό περί των πιθανών μέγιστων πλημμυρικών παροχών στις θέσεις των ρεμάτων, υποστηρίζει πως κανένα από τα μελετώμενα τμήματα δεν προβλέπεται η εκτέλεση τεχνικών έργων επί ρεμάτων, παραθέτει, δε, πίνακα με τα τεχνικά έργα του συνόλου των τμημάτων, από τον οποίο προκύπτει ότι δεν απαιτείτο σε καμία περίπτωση υδραυλική επίλυση, ισχυριζόμενη ότι, για την επίμαχη μελέτη, δεν τυγχάνει εφαρμογής το παρόν κεφάλαιο, αφού απουσιάζει το αντίστοιχο υδραυλικό τεχνικό αντικείμενο (το οποίο προφανώς έχει ήδη αναλυθεί και υπολογισθεί στις προγενέστερες και μη ανήκουσες στην παρούσα εργολαβία μελέτες των ήδη κατασκευασμένων τεχνικών), ενώ παράλληλα στην Έκθεσή της περιλαμβάνονται και προτάσεις χωρίς αυτό να απαιτείται- για την αντιμετώπιση δυνητικών προβλημάτων. Επί

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

του λόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως η Επιτροπή Διαγωνισμού έλεγξε την πληρότητα και την συμφωνία της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και, ιδίως, με τον Κανονισμό Μελετών Έργου και εκτιμά ότι οι οποιεσδήποτε παρατηρήσεις επί των τεχνικών θεμάτων, που αναφέρονται στην προσφυγή είναι επουσιώδεις και αντιμετωπίστηκαν επαρκώς και ικανοποιητικά, είτε στις τεχνικές εκθέσεις, είτε στα αντίστοιχα παραρτήματα. Με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί στις απόψεις ότι οι ελλείψεις στο φάκελο της Τεχνικής Προσφοράς της παρεμβαίνουσας είναι υπαρκτές και, παρά ταύτα, αυθαίρετα, ανατιολόγητα και αβάσιμα τις χαρακτηρίζει επουσιώδες, χωρίς να εξηγεί γιατί είναι επουσιώδεις αυτές και σύμφωνα με ποια δεδομένα του κανονισμού μελετών και της κείμενης νομοθεσίας χαρακτηρίστηκαν έτσι. Περαιτέρω, επί της παρέμβασης, αναφέρει πως η συμπλήρωση ελλείψεων σε 2ο στάδιο συνεπάγεται ελλείψεις στις απαιτήσεις του έργου ή, εάν οι μελέτες του 2ου σταδίου είναι πλήρεις, πρόσθετο κόστος που δεν έχει υπολογισθεί στην οικονομική προσφορά της δημοπράτησης. Περαιτέρω, αναφέρει ότι, ως προς την απαίτηση του Κανονισμού Μελετών σχετικά με την διευθέτηση κυκλοφορίας, το γεγονός ότι το κεφάλαιο 8 αποτελεί τμήμα της Τεχνικής Έκθεσης, δεν απαλλάσσει τον μελετητή από την υποχρέωσή του για ορθή συμπλήρωση του κεφαλαίου αυτού και, επιπλέον σε έργα με αρκετά πιεστικό χρονοδιάγραμμα, είναι απαραίτητη η οργάνωση της κυκλοφορίας και η αντιμετώπιση αυτής πριν την έναρξη του έργου και μάλιστα αυτή να έχει αντιμετωπιστεί από τον μελετητή του έργου ο οποίος γνωρίζει τη φύση του έργου και μπορεί να υποστηρίξει τεκμηριωμένες προτάσεις, σε συνεργασία με τον υποψήφιο ανάδοχο, ο οποίος από την εμπειρία του σε αντίστοιχα έργα θα μπορέσει να παραθέσει ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα εργασιών. Περαιτέρω, ως προς την οριζοντιογραφία, αναφέρει πως στον κανονισμό μελετών ευκρινώς παράθεση υψομετρικών καμπυλών με ισοδιαστάση 0,25μ και πως η παρεμβαίνουσα δεν δίνει σαφή απάντηση γιατί δεν περιέλαβε στην μελέτη της, ενώ ζητούνται από τον κανονισμό μελετών: 1) αριθμό, θέσεις και αιτιολογία των απαιτούμενων γεωτρήσεων, 2) οριζοντιογραφία σε τοπογραφικό υπόβαθρο, με βασικές διαστάσεις, υπάρχουσες και προτεινόμενες θέσεις νέων γεωτρήσεων,

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

3) τοπογραφικό υπόβαθρο που να εκτείνεται ανάντη και καταντη σε μήκος 200μ. κατ'ελάχιστο. 4) κατά μήκος τομή που σημειώνονται οι βασικές διαστάσεις και η ανώτατη στάθμη ύδατος, παραθέτει, επιπλέον και απόσπασμα της υπ' αρ. ΔΝΣβ/1732/ΦΝ466 (ΦΕΚ1047/Β/29-03-2019) υπουργική απόφασης. Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως, στον Κανονισμό Μελετών ζητούνται παράθεση υδρολογικών δεδομένων και υπολογισμών και Καθορισμός των παροχών δικτύων και πως, το γεγονός ότι, από τα τεύχη δημοπράτησης αναφέρονται συγκεκριμένες διαστάσεις τεχνικών, αυτό δεν αναιρεί την ανάγκη υδραυλικού ελέγχου αυτών και επάρκειας αυτών. Περαιτέρω, σχετικά με τις πιθανές μέγιστες πλημμυρικές παροχές στις θέσεις των ρεμάτων -υδραυλική ανάλυση σελ.18, αναφέρει ότι από τον πίνακα που παραθέτει η παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότι, μεταξύ του αντικειμένου, περιλαμβάνεται και εκτέλεση τεχνικών έργων επί ρεμάτων.

21. Επειδή, επί του τρίτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Από το συνδυασμό των άρ. 4.1 περ. στ, 14 και 24 σημ. β της Διακήρυξης προκύπτει ότι οι τεχνικές προσφορές απαιτείται να είναι σύμφωνες, μεταξύ άλλων, με τα οριζόμενα στο τεύχος «Κανονισμός Μελετών Έργου» και περιλαμβάνει τουλάχιστον προμελέτη όλων των απαραίτητων έργων, σύμφωνα με τον πίνακα συμμόρφωσης. Συνεπώς, αβάσιμα η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως *«οι οποιοσδήποτε παρατηρήσεις επί των τεχνικών θεμάτων, που αναφέρονται στην προσφυγή, είναι επουσιώδεις και αντιμετωπίστηκαν επαρκώς και ικανοποιητικά είτε στις τεχνικές εκθέσεις είτε στα αντίστοιχα παραρτήματα»*, δοθέντος ότι τα έγγραφα της σύμβασης αποτελούν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας με τους όρους τους, τόσο τους διαγωνιζόμενους, όσο και την Αναθέτουσα Αρχή, όπου ουδόλως προβλέπεται ότι κάποιες εκ των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτά είναι προαιρετικές, αλλά, τουναντίον, προβλέπεται ότι οι τεχνικές προσφορές απαιτείται να πληρούν τις εν λόγω απαιτήσεις εν συνόλω. Στο ως άνω τεύχος, στην ενότητα Α «ΕΙΣΑΓΩΓΗ» αναφέρεται ότι *«Το παρόν αποτελεί Συμβατικό Τεύχος και ορίζει τα ελάχιστα περιεχόμενα του φακέλου της Τεχνικής Μελέτης Προσφοράς των διαγωνιζομένων. ... Η παρούσα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση*

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

(κατασκευή) του έργου, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 του ν. 4412/2016. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου αυτού, η αξιολόγηση της μελέτης κατά τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης αφορά μόνο στον έλεγχο της πληρότητας και της συμφωνίας της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών Έργου (παρόν Τεύχος), διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη της μελέτης με αυτά (Πίνακας συμμόρφωσης), χωρίς βαθμολόγηση. Ο παρών Κανονισμός Μελετών Έργου, σύμφωνα με την παρ. 7 (ιγ) του άρθρου 53 του ν. 4412/2016, συντάχθηκε ειδικά για το προς ανάθεση έργο, περιλαμβάνει τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών που θα υποβληθούν από τους οικονομικούς φορείς και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εγγράφων της σύμβασης. Με βάση τα παραπάνω, θα πραγματοποιηθεί έλεγχος της πληρότητας και της συμφωνίας της Τεχνικής Μελέτης Προσφοράς με τα οριζόμενα στο παρόν Τεύχος Κανονισμού Μελετών Έργου, με σκοπό τη διαπίστωση της συμμόρφωσής της με τις ελάχιστες απαιτήσεις, σε συνδυασμό με τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις σχεδιασμού των έργων που προσδιορίζονται στα συμβατικά Τεύχη της Τεχνικής Έκθεσης (ΤΔ.3) και της Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (ΤΔ.5). Κατά τον έλεγχο πληρότητας θα συμπληρωθεί ο Πίνακας Συμμόρφωσης που αποτελεί Παράρτημα της οικείας Διακήρυξης». Στον εν λόγω «Κανονισμό Μελετών Έργου», στην υποενότητα «Γ.2.1 Τεχνική Έκθεση» της ενότητας «Γ.2 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ» που αφορά στα αντικείμενα που αναγράφονται αναλυτικά στον πίνακα 3 του Τεύχους της Τεχνικής Έκθεσης (ΤΔ.3), η μελέτη Τεχνικής Προσφοράς θα περιλαμβάνει Οριστική μελέτη οδών και κόμβων, με περιεχόμενο, μεταξύ άλλων «...8. Διευθέτηση της κυκλοφορίας κατά την κατασκευή (για βελτίωση υφισταμένης οδού, για διασταυρώσεις με το υφιστάμενο οδικό ή άλλο συγκοινωνιακό δίκτυο κ.λπ.)». Η παρεμβαίνουσα έχει συμπεριλάβει την ανωτέρω ενότητα 8 στην υποβληθείσα τεχνική έκθεσή της (βλ. αρχείο με τίτλο «Γ2.1_ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ SIGNED_signed.pdf» εντός του φακέλου «Γ2 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ 1»), σελ. 32, όπου αναφέρει ότι «Η διευθέτηση της κυκλοφορίας κατά την κατασκευή, σε τόσο εκτεταμένο έργο, απαιτεί την ύπαρξη σαφούς χρονοδιαγράμματος, στο οποίο θα εντοπίζονται τόσο τα τμήματα που

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

κατασκευάζονται σε κάθε χρονικό διάστημα, όσο και η μεταξύ τους αλληλεπίδραση (χωρικά και χρονικά). Επίσης είναι απαραίτητη η διαβούλευση με σύνολο φορέων, Δημόσιου και Ιδιωτικού χαρακτήρα οι οποίοι θα επηρεαστούν κατά τον χρόνο των εργασιών. Π.χ. για την κατασκευή των παράπλευρων οδών και των κλάδων του Α/Κ Εκπαιδευτηρίων δέον ο προγραμματισμός των εργασιών να γίνει κατά τους θερινούς μήνες που αυτά δεν λειτουργούν, ενώ για την περιοχή του Α/Κ ..., δεν είναι δυνατό να αποκλειστούν υφιστάμενοι κλάδοι και συνδέσεις κατά τους θερινούς μήνες κλπ. Αντίστοιχες προβλέψεις θα πρέπει να γίνουν και για τους υπόλοιπους κόμβους και οδούς, οι οποίοι μπορεί να παρουσιάζουν έντονη εποχιακή κίνηση ή παρουσιάζουν άλλες ιδιαιτερότητες. Το χρονοδιάγραμμα θα υποβληθεί από τον ανάδοχο παράλληλα με τη μελέτη εφαρμογής, και οι αναλυτικές προτάσεις διευθέτησης της κυκλοφορίας θα υποβληθούν και αυτές στο στάδιο κατασκευής.». Δοθέντος ότι, κατά τα αμέσως ανωτέρω, η μελέτη Τεχνικής Προσφοράς περιλαμβάνει την παραπάνω ενότητα 8 με το περιεχόμενο αυτό, η περιγραφική, ως άνω, αναφορά στην τεχνική έκθεση της παρεμβαίνουσας, όπου, μεταξύ άλλων, ρητά δηλώνεται ότι «οι αναλυτικές προτάσεις διευθέτησης της κυκλοφορίας θα υποβληθούν και αυτές στο στάδιο κατασκευής», δεν αρκεί για την πλήρωση της συγκεκριμένης απαίτησης, η οποία, ναι μεν δεν προσδιορίζεται σε ποιο σημείο της τεχνικής προσφοράς θα περιλαμβάνεται, ήτοι εάν αποτελεί τμήμα της τεχνικής έκθεσης, σχέδιο ή πλάνο, εντούτοις, αποτελεί υποχρεωτικό περιεχόμενο αυτής. Κατά συνέπεια, η παρεμβαίνουσα, κατά παράβαση των ρητώς οριζόμενων στον «Κανονισμός Μελετών Έργου», δεν συμπεριέλαβε ενότητα που να αναφέρεται και να αναλύεται η διευθέτηση της κυκλοφορίας κατά την κατασκευή, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της, κατ' άρ. 4.1 περ. στ και 24 σημ. β της Διακήρυξης. Στον «Κανονισμό Μελετών Έργου», στην υποενότητα «Γ.2.2 Σχέδια» της ενότητας «Γ.2 ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ» που αφορά στα αντικείμενα που αναγράφονται αναλυτικά στον πίνακα 3 του Τεύχους της Τεχνικής Έκθεσης (ΤΔ.3), η μελέτη Τεχνικής Προσφοράς θα περιλαμβάνει Οριστική μελέτη οδών και κόμβων, με περιεχόμενο, μεταξύ άλλων, «11. Υψομετρική οριζοντιογραφία σε κλίμακα

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

1:200 όπου κριθεί σκόπιμο με ισοϋψείς καμπύλες της τελικής στάθμης της επιφάνειας οδοστρώματος, ισοδιάστασης 0,25 μ.». Από τη γραμματική διατύπωση της εν λόγω απαίτησης, προβλέπεται ότι οι ισοϋψείς καμπύλες της τελικής στάθμης της επιφάνειας οδοστρώματος, ισοδιάστασης 0,25 μ. δεν είναι αναγκαίο περιεχόμενο της υψομετρικής οριζοντιογραφίας σε κλίμακα 1:200, αλλά, αντιθέτως, ρητά προβλέπεται ότι παρατίθενται «όπου κριθεί σκόπιμο». Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος, η δε παρεμβαίνουσα απαραδέκτως προβάλλει πλημμέλεια, ως προς την απαίτηση αυτήν, της προσφοράς της προσφεύγουσας, δοθέντος ότι με την παρέμβαση, δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή. Στον «Κανονισμό Μελετών Έργου», στην υποενότητα «Γ.4.1 Τεχνική Έκθεση» της ενότητας «Γ.4 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» που αφορά στα αντικείμενα που αναγράφονται αναλυτικά στον πίνακα 3 του Τεύχους της Τεχνικής Έκθεσης (ΤΔ.3), η μελέτη Τεχνικής Προσφοράς θα περιλαμβάνει Προκαταρκτική Στατική μελέτη τεχνικών έργων, με περιεχόμενο, μεταξύ άλλων, «...Το τεύχος θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα: ...6. Πρόταση θέσεων γεωτρήσεων. Θα προτείνονται και θα αιτιολογούνται ο αριθμός και οι θέσεις των απαιτούμενων γεωτρήσεων για τη σύνταξη του προγράμματος γεωτεχνικών ερευνών από τον ανάδοχο του έργου.», στη δε υποενότητα «Γ.4.2 Σχέδια» αναφέρεται «1. Απόσπασμα οριζοντιογραφίας, με τη γενική κάτοψη του τεχνικού και των προσβάσεων αυτού. Θα συντάσσεται σε τοπογραφικά υπόβαθρα, σε κλίμακα 1:500, στο οποίο θα αποτυπώνεται ολόκληρο το σύστημα των προς κατασκευή έργων και των προς υπέρβαση κωλυμάτων με τις βασικές τους διαστάσεις. Θα σημειώνονται οι τυχόν υπάρχουσες γεωτρήσεις, όπως και οι προτεινόμενες θέσεις νέων γεωτρήσεων. Θα παρουσιάζονται και τα τυχόν προτεινόμενα υδραυλικά έργα (διευθετήσεις, έργα προστασίας βάθρων κ.λπ.). Το τοπογραφικό υπόβαθρο κατά περίπτωση και αναλόγως του τεχνικού διευθέτησης θα επεκτείνεται ανάντη και κατόντη σε μήκος 200 μ. κατ' ελάχιστο. ... 3. Κατά μήκος τομή, σε κλίμακα 1:200, όπου θα απεικονίζεται, σκαριφηματικά, ένας γενικός σχεδιασμός του φορέα ανωδομής και των βάθρων του τεχνικού, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των ΟΜΟΕ τεχνικών έργων

(κεφ. 4), και το έδαφος με τυχόν διευθετήσεις. Αντικειμενικός σκοπός της σύνταξης του συγκεκριμένου σχεδίου είναι η απόδειξη της επάρκειας του ανοίγματος του τεχνικού και του ελεύθερου ύψους κάτω από τον φορέα ανωδομής. Η οριστικοποίηση των διαστάσεων των διατομών αποτελεί αντικείμενο επόμενου σταδίου μελέτης. Θα φαίνεται, επίσης, η Ανώτατη Στάθμη Ύδατος που θα έχει προκύψει από τους υδραυλικούς υπολογισμούς και τα τυχόν έργα διευθέτησης ή προστασίας των βάθρων.».

Στο υποβληθέν έγγραφο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ_ r1_signed signed» η παρεμβαίνουσα περιλαμβάνει κεφάλαιο που τιτλοφορεί «4.1.6 ΠΡΟΤΑΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ» (σελ. 19 επόμε.), στο οποίο αναφέρει ότι «Στό παράρτημα της παρούσας παρουσιάζεται αναλυτική περιγραφή εκάστου τεχνικού, ο προτεινόμενος αριθμός γεωτρήσεων και η θέση τους». Εντούτοις, όπως, εξάλλου, η παρεμβαίνουσα, η οποία φέρει το σχετικό βάρος απόδειξης, συνομολογεί στην παρέμβασή της, αναφέρει μόνον ότι στην «πρόταση θέσεων γεωτρήσεων και στην παράγραφο 4.2 της τεχνικής εκθέσεως εκάστου τεχνικού έργου γίνεται αναλυτική αναφορά για τον αριθμό των γεωτρήσεων ανά τεχνικό έργο για το προτεινόμενο μήκος εκάστης γεωτρήσεως, για την θέση εκάστης γεωτρήσεως ως προς τα βάθρα του τεχνικού και για την πιθανή εξάρτηση γεωτρήσεων από άλλα γειτονικά τεχνικά έργα», χωρίς, ωστόσο, να γίνεται οιαδήποτε μνεία ως προς την απαιτούμενη, κατά τη σχετική απαίτηση, αιτιολόγηση του αριθμού και των θέσεων των εν λόγω γεωτρήσεων, με αποτέλεσμα η προσφορά της να πάσχει για τον λόγο αυτό, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της, κατ'άρ. 4.1 περ. στ και 24 σημ. β της Διακήρυξης. Εντούτοις, αβάσιμα η προσφεύγουσα υπολαμβάνει πως το τοπογραφικό υπόβαθρο πρέπει να εκτείνεται ανάντη και κατάντη σε μήκος 200μ. κατ'ελάχιστο, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη σχετική διάταξη, το σχετικό τοπογραφικό υπόβαθρο «κατά περίπτωση και αναλόγως του τεχνικού διευθέτησης» θα επεκτείνεται ανάντη και κατάντη σε μήκος 200 μ. κατ'ελάχιστο, επομένως, απορρίπτεται ως αβάσιμος ο σχετικός ισχυρισμός, το αυτό, δε, ισχύει και για τον ισχυρισμό που αφορά στην έλλειψη σημείωσης των βασικών διαστάσεων, δεδομένου ότι, κατά τη σχετική απαίτηση «Η οριστικοποίηση των διαστάσεων των διατομών

αποτελεί αντικείμενο επόμενου σταδίου μελέτης». Βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως δεν αναφέρεται η ανώτατη στάθμη ύδατος, δεδομένου ότι, αφενός η παρεμβαίνουσα, ως έχουσα το βάρος απόδειξης, ουδέν αντιλέγει επ' αυτού, αφετέρου, δεν προκύπτει η κατά μήκος τομή όπου φαίνεται η ανώτατη στάθμη ύδατος. Στον «Κανονισμό Μελετών Έργου», στην υποενότητα «Γ.5.1 Τεχνική Έκθεση» της ενότητας «Γ.5 ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» που αφορά στα αντικείμενα που αναγράφονται αναλυτικά στον πίνακα 3 του Τεύχους της Τεχνικής Έκθεσης (ΤΔ.3), η μελέτη Τεχνικής Προσφοράς θα περιλαμβάνει Προμελέτη αποχέτευσης – αποστράγγισης ομβρίων με περιεχόμενο, μεταξύ άλλων, «*Το τεύχος θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα: ... 7. Παράθεση υδρολογικών δεδομένων και υπολογισμών...12. Καθορισμός των παροχών δικτύων ... 16. Πιθανές μέγιστες πλημμυρικές παροχές στις θέσεις των ρεμάτων - υδραυλική ανάλυση - θα παρουσιάζονται οι συνθήκες ροής μέσω του τεχνικού, το μέγιστο ύψος ροής και το σχετικό ελεύθερο ύψος (freeboard), καθώς και η μέγιστη ταχύτητα και ο μέγιστος αριθμός Froude, ενώ συνίσταται και ο καθορισμός της κατάστασης ροής...*». Η παρεμβαίνουσα στο υποβληθέν αρχείο με τίτλο «Γ5.1_ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ SIGNED signed.pdf» (εντός του φακέλου «Γ5 ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ») περιλαμβάνει ενότητα με τίτλο «7. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ» (σελ. 8/24) όπου αναφέρει ότι «*Για τη σύνταξη της παρούσας χρησιμοποιούνται τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην εγκεκριμένη υδραυλική μελέτη, ήτοι: Για την περιοχή μελέτης δεδομένης της μικρής έκτασής της (και δεδομένου ότι δεν υπολογίζονται σε αυτήν μεγάλα τεχνικά), θεωρήθηκε η ένταση της βροχόπτωσης ομοιόμορφη σε όλη τη λεκάνη απορροής και για χρονική διάρκεια ίση ή μεγαλύτερη του χρόνου συγκέντρωσης.*». Δηλαδή, παρά τη ρητή πρόβλεψη στην τεχνική έκθεση να παρατίθενται υδρολογικά δεδομένα και υπολογισμοί, δεν περιελήφθη σχετική ανάλυση, ο δε ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι «*τα υδρολογικά δεδομένα ήσαν ήδη διαθέσιμα και χρησιμοποιημένα, γεγονός που επισημαίνουμε στην μελέτη μας, χωρίς, όμως, για λόγους οικονομίας χώρου να προβούμε στην ανατύπωσή τους, αφού οι εγκεκριμένες μελέτες αποτελούν συμβατικά τεύχη*», απορρίπτεται ως αβάσιμος, δεδομένης της ρητής και μονοσήμαντης απαίτησης

του «Κανονισμού Μελετών Έργου», αλυσιτελώς, δε, αναφέρει ότι «*τα λοιπά υδρολογικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στα επόμενα κεφάλαια της Εκθέσεως (8. Επιλογή Όμβριας Καμπύλης, 9. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ, 10. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ, 11. ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΡΡΟΗΣ κλπ.)*», δεδομένου ότι αποτελούν αυτοτελείς απαιτήσεις του Κανονισμού. Τα ίδια ως άνω ισχύουν *mutatis mutandis* και ως προς τον ισχυρισμό περί της έλλειψης καθορισμού των παροχών δικτύων, δεδομένου ότι, το κεφάλαιο της τεχνικής έκθεσης στο οποίο η παρεμβαίνουσα παραπέμπει («*Κεφάλαιο 15 “Καθορισμός απορροών υπολογισμού (κατά κανόνα με την Ορθολογική Μέθοδο) των βασικών υδραυλικών έργων (εγκάρσιοι και διαμήκεις αγωγοί δικτύου, τάφροι κ.λπ.)”*») (βλ. αρχείο με τίτλο «Γ5.1_ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ SIGNED signed.pdf» εντός του φακέλου «Γ5 ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» , σελ. 13 επομ./24) αποτελεί αυτοτελή απαίτηση, ήτοι την υπ' αρ. 15 της συγκεκριμένης ενότητας «Γ.5.1 Τεχνική Έκθεση» του Κανονισμού, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτό, κατ' άρ. 4.1 περ. στ και 24 σημ. β της Διακήρυξης. Ακολούθως, ως προς το στοιχείο 16 της συγκεκριμένης ενότητας «Γ.5.1 Τεχνική Έκθεση» του Κανονισμού που αφορά στις «Πιθανές μέγιστες πλημμυρικές παροχές στις θέσεις των ρεμάτων - υδραυλική ανάλυση», η παρεμβαίνουσα, στο οικείο κεφάλαιο της τεχνικής έκθεσης που υπέβαλε με τίτλο «*16. ΠΙΘΑΝΕΣ ΜΕΓΙΣΤΕΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΡΕΜΑΤΩΝ - ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΡΟΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ, ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΡΟΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΥΨΟΣ (FREEBOARD), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΑΙ Ο ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ FROUDE, ΕΝΩ ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΚΑΙ Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΡΟΗΣ*» (βλ. αρχείο με τίτλο «Γ5.1_ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ SIGNED signed.pdf» εντός του φακέλου «Γ5 ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» , σελ. 16/24), αναφέρει ότι «*Στο παρόν στάδιο δεν προβλέπεται η σύνταξη μελέτης για τεχνικά έργα επί ρεμάτων, ούτε άλλα έργα σε ρέματα, οπότε το παρόν κεφάλαιο δεν τυγχάνει εφαρμογής. Γενικά επισημαίνεται ότι τα τεχνικά που βρίσκονται στη ζώνη των έργων επεκτείνονται μόνο χωρίς να τροποποιείται*

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

η διάστασή τους, τα δε νέα τεχνικά κατασκευάζονται εκατέρωθεν υφισταμένων για την εξυπηρέτηση των κλάδων κόμβων και του παράπλευρου δικτύου και διατηρούν τις διαστάσεις των υφισταμένων. Για τα τεχνικά αυτά προβλέπεται η παράλληλη σύνταξη Στατικής Προκαταρκτικής Μελέτης, με τις συγκεκριμένες διαστάσεις που αναφέρονται στα Τεύχη Δημοπράτησης και τα στοιχεία της θεσμοθετημένης διευθέτησης των ρεμάτων, οπότε οποιαδήποτε επιπρόσθετη υδραυλική διερεύνηση πιθανώς απαιτηθεί θα γίνει σε επόμενο στάδιο οπότε θα είναι γνωστή η τελική μορφή των τεχνικών...». Εντούτοις, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, όπως, εξάλλου, προκύπτει από τον πίνακα που η παρεμβαίνουσα παραθέτει στην παρέμβασή της, προκύπτει ότι θα εκπονηθούν έργα επί ρεμάτων, ειδικότερα, επί παραδείγματι, στο Α/Κ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ αναφέρεται «Κιβωτιοειδής οχετός αρτηρίας στο μικρό ρέμα ... Α/Κ Εκπαιδευτηρίων» (σελ. 38/42 παρέμβασης). Συνεπώς, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν πληροί ούτε αυτή την απαίτηση, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτό, κατ' άρ. 4.1 περ. στ και 24 σημ. β της Διακήρυξης, γενομένου δεκτού του σχετικού ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας.

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, το δε παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αρ. .../2023 (Πρακτικό .../25.07.23) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Αριθμός απόφασης : 1401/2023

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 18.09.2023 και εκδόθηκε στις 09.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ